

SLOVENE

Štev. 288.

POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure popoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v soboto, 17. decembra 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnina 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vaprejeva naročnino, inserate in reklamacije. —
Izdati se računajo enostopna petletna (dolžina
73 milimetrov) za enkrat 15 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta
20 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Enketa

o slovenski ljud. stranki.

Dr. Jan. E. Krek:

1. Ali je želeli slovenske ljudske stranke? Na to vprašanje odgovarjam: Da. Omenjati pa moram, da se mi ne zdi veljaven tisti razlog, ki ga navadno čujemo v zdiho-vanju nad bratomornim prepričanjem itd. Boj sam na sebi ni nič slabega. V boju se rodé ve-like ideje, se razgibljuje sile do neslutna. Boj služi napredku. Seveda zahteva žrtve, a strah pred žrtvami je slabo znamenje za idealizem. Kdor se iz tega strahu izogibljuje boju, ne zasluži družega, nego da se gre preko njega naprej. Koliko živahnjega kulturnega življenja je vsled boja na Slo-venskem? Volivni boji zadnjih let so na-krat bolj dvignili naše ljudstvo, nego 30 let krepkega, mirnega razvoja. Najznačilnejše znamenje napredka je ravno to, da med bo-jujoče stranke vedno samozavestnejše na-stopa nov faktor, ki je prej živel samo v abstraktnih pojmi, namreč l j u d s t v o. To kliče: Tu sem jaz, s svojo individual-nostjo, s svojimi izročili, s svojo dušo, s svojimi potrebami, z zavestjo svojih pravic in dolžnosti. Vprašanje o upravičenosti slo-venske ljudske stranke je torej vprašanje: Ali naj slovensko ljudstvo brez ozira na zemljepisne meje tvori na Slovenskem veliko enotno političsko stranko? Vprašanje o našem medsebojnem boju je pri tem postransko in se more obravnavati le z ozirom na bistvo glavnega vprašanja. Z drugimi besedami se gre pri slovenski ljud-ski stranki za to, ali naj se političsko živ-ljenje na Slovenskem enotno organizuje na najširšem demokratiškem temelju. Ta temelj že sam po sebi poudarja čim najširšo svo-bodo, nasprotuje vsaki avtokraciji, vsakemu nasilju, vsakim stanovskim ali osebnim predpravicam; nikakor pa ne izključuje

medsebojnega boja raznih prepričanj in idej.

Ko torej iz celega srca izjavljam, da se mi zdi slovenska ljudska stranka silno po-trebna, ne stojim na kakem ozkem senti-mentalnem stališču, marveč vodi me to-le dejstvo: Slovenstvo ima toliko veljave, ko-likor mu je more priboriti slovensko ljud-stvo. Naši ideali — državno pravni in ožje političski — se dade priboriti edine-le z močmi slovenskega ljudstva. Od zgoraj je tma. Luč rešitve nam sveti edino-le v ljud-stvu. Jasno je, da se mora ljudstvo zavedati te svoje naloge; zato je pa treba enotne političske organizacije.

To organizacijo primerjam delavskim strokovnim društvom. Vsi delavci — naj-različnejšega prepričanja in značaja — so kot delavci ene tvornice formalno eno v skrbi za svoje stanovske koristi. Tako strokovno društvo bodi v slovenskem zmislu slovenska ljudska stranka.

2. Ali je mogoča? O tem ni no-bene dvojbe, da je mogoče ogromno večino slovenskega ljudstva enotno političsko orga-nizovati. A kakor so razmere sedaj, se gre za to, da se v ti stranki združijo kolikor je mogoče vsi sloj slovenskega ljudstva, torej tudi takozvano izobraženstvo posvet-nega in duhovskega stanu. V tem oziru nam je torej treba presojati tudi vprašanje na-šega boja in možnost zveze nasprotnih strank v enem političkem organizmu.

Po logičkih zakonih je mogoča zveza med kontrarnimi nasprotji, ker so kon-trarno nasprotni stvari logičsko zvezane v skupnem razpolu. Le kontradiktorska na-sprotja nimajo nobenega stika med seboj. Po tem načelu bomo torej rekli: Kjer so nasprotja glede na ideje slovenske ljudske stranke kontradiktorska, tam je zveza ne-možna; kjer so samo kontrarna, je možna. V ideji slovenske ljudske stranke imamo dva momenta: a) m o č l j u d s t v a; b) z v e z o v s e h s l o j e v. Kdor tema dvema naravnost ne nasprotuje, more se-

delovati v skupni višji, razpolni zvezi, ki ne uničuje vrstnih nasprotij, marveč le po-vdarja razpolno edinost. Potemtakem so, iz-ključeni iz možnosti, da bi vstopili v slo-vensko ljudsko stranko: a) Vsi tisti, kateri nimajo zaupanja v ljudsko moč, ki se jim zdi ljudstvo nesposobno za vodilno vlogo. Kdor ne zaupa ljudstvu v tem oziru, ne pride v poštev. b) Vsi tisti, kateri izključu-jejo kak stan. Popolnoma umljivo se mi zdi s stališča moderno izobraženega človeka, da se smatra za prvo politično stvar boj proti cerkvenemu organizmu in njegovim prav-nim zastopnikom — proti klerikalizmu, ka-kor pravijo.

Monistiški svetovni nazor in ž njim spojena politična načela se ne dade nikoli spraviti v soglasje s katoliškim pravcem in organizmom katoliške cerkve. Boj je torej v tem oziru naraven. Kdor misli, da je ta boj prva in poglavitna stvar, svobodno mu, toda v naših razmerah je po tem političnem načelu skupno delovanje nemogoče. Takemu politiku manjka širšega razpola, v katerem bi bilo mogoče združiti nasprotja. Njemu ni prva reč recimo: narodni obstoj, narodna omika, kak državno-pravni ideal, marveč prvo mu je boj proti klerikalizmu. Tu imamo kontradiktorsko nasprotje z bistvom slo-venske ljudske stranke. Zato moramo tudi take politike pustiti na strani.

Na vprašanje: Ali je možna slovenska ljudska stranka, odgovarjamo torej: Možna je za vse Slovence, razen tistih, kateri taje demokratiški temelj, in ne priznavajo ljud-stvu sposobnosti za političsko samostojnost, in tistih, kateri po svojih načelih mislijo, da je prva politična stvar boj proti kleri-kalizmu.

3. K a k o? Najprej se mi zdi po-trebno, da omejim ta odgovor. Silno ne-praktičsko se mi zdi, če se kdo v odgovoru na to vprašanje spravi na prižnico, s katere na vse strani deli razne nauke. Nikakor to-rej ne mislim tu dajati nasvetov, kaj naj store n. pr. liberalci, da se doseže namera-

vani smoter. Kaj naj store, ne bodo hodili mene vpraševati in po pravici me lahko iz-tirajo, če bi jim hodil ponujati lepih in gan-ljivih nauk. Naj store, kar mislijo, da je prav. Dovolj so stari; razuma in znanja jim tudi ne manjka. Po moji sedbi smem pri ti točki edino-le povedati, kaj naj mi storimo, da omogočimo vresničenje slo-venske ljudske stranke. Mi — tu mislim katoliško narodno stranko na Kranjskem. Moje misli so seveda samo skromni nasveti toliko vredni, kolikor so dokazani.

a) Najenostavnejša formula v politi-škem boju je negacija nasprotnikov, ozi-roma njihovih načel. A ta formula je silno nevarna vsled svoje neumnosti in vsled tega, ker kakor vsaka neumnost, če se ver-jame, neprenehoma vara. Naši Lahi v Trstu in Gorici, ki taje bivanje Slovencev, so v posesti take formule. Zdi se mi, da je tudi pri nas v političkem življenju naivnost ro-dila več takih formul. Proč ž njimi!

Svobodomiselnih ljudi imamo na Slo-venskem. Kdor to taji, slepi samega sebe. Razne kulturne struje imajo tudi pri nas svoje zastopnike. To ne more biti drugače. Naj bodo! Mi zahtevamo zase političske svobode; pustimo je pa tudi onim. Druga stvar so načela o svobodi tiska, govora, združevanja in abstrakto, druga in concreto. Naravnost krivično in skrajno škodljivo se mi zdi, če se n. pr. zahteva od vlade, naj uniči kako neljubo, recimo socialno demo-kraško organizacijo, ali ovre nasproten tisk.

Vlada je birokracija. Tem ljudem naj se izroči sploh kaka ideja v varstvo? Bog ne daj! Edino pravo ljudsko stališče je za-hteva čim najširše svobode. Italija farà da se. Kar se opira na bajonete, ali na stare grbe, nima trajnosti. Ljudske duše so edina trajna zakladnica idej; ljudske rame nji-hova edina obramba.

Naj se torej nasprotniki svobodno or-ganizujejo, naj pišejo, kar jim drago. Organi-zaciji postavimo nasproti organizacijo, tisku tisk, delu delo. Tudi zase zahtevamo svo-

LISTEK.

Križema naokoli.

V kako srečni in veseli dobi živimo v našem „probujenem in prosvetljenem“ času!

Kdor se mi nastavi in se predrzne trditi, da so naši moderno prismojeni časi pusti in dolgočasni, temu „ogorčeno“ za-bavljam in ga nemara celo pozovem na dvo-boj z razstreljenimi pištolami, kakor je na primer visokoveleblagorodni gospod po-slanec grof Zvezdohribar poslanca Volko-dlaka pozval na nenabasani dvo-bojček za-radi neslane opazke. In sicer bi pisal do-tičnemu nesrečnejši po vzorcu že imeno-va-nega visokoveleblagorodneža na krvavordeči papir čisto v novem aristokratskem slogu nastopna pisemce:

„Vaše pasjerodje! Dasitudi niste spe-sobni, ste vendar poskušali zabavljati mi kakor razcapan baraba, ki je v pijanosti zagazil v lužo. Kar se tiče mojega visoko-veleblagorodja, se streljam z vsakim svin-jskim psom in tako tudi z vsako pasje svinjo, ergo tudi z Vami, če ste tudi samo čisto navaden volkodlak. Ker pa se z nama

ne marajo pečati dostojni ljudje, Vam pošljem dvoje žganjarjev za sekundanta. Na zdar!“

V svoji skromnosti se sicer ne morem bahati, da sem popolnoma in brez vseh napak zadel rovtarski slog grofovski, vendar mislim, da sem v mislih in zlasti v besedah zadel pravo bistvo najnovejšega moderno-aristokratskega mišljenja. Kdor mi tega ne verjame, naj pogleda v časopise, kateri so objavili pismo genialnega Zvezdohribarja.

Da, v napredni in prosvetljeni dobi ži-vimo, to je res. In kdo je razen konfučnih politikov junak našega časa?

Nemški burš!

Mislite si dvajsetletnega starčka do štiridesetletnega večnega mladeniča, ki ima navrh svoje bedaste, od piva zabuhle be-tice poveznjeno nekakšno pisano skledo ali latvico. Obraz mu je narezan na več ali manj krajih. Te zareze imenuje akademični tepec „šmice“ in je nanje bolj ponosen, nego nemški cesar Vilko na svoje skravžane govorance. V roki nosi burš črno palico z belim obročkom. Po cesti hodi široko kakor petelinček, ki ima megalomanijo; ne umakne

se nikomur in zaničuje vse druge ljudi, češ, da so filistri.

In vendar živi neumna sirota zgolj od filistrov. Njegov oče se klanja svojim pred-stojnikom s pasjo vdanostjo kakor se bo po pasje klanjal pozneje kdaj tudi prevzetni burš v službi. Saj je vendar nemški pesnik sam zaznamoval in označil „deutsche Be-dientenseelen“.

Toda zdaj je nemški burš „Hans im Glücke“ in si prav resnično domišlja, da je važen faktor v javnem življenju in da pomaga največ on s svojo skledico in pa-lico „delati“ zgodovino! Domišlja si, da je glavni razširjavec kulture; zato pretepa Slo-vane in tovariše drugih narodnosti, zato uničuje in maže nenemške napise po vse-učiliščnih avlah in poganja z brutalno silo slovanske dijake iz hrama učenosti. Pri nas na Dunaju so zdijvjeni germančki z zverin-skim tuljenjem cele vdrlji v rektorjevo pi-sarno. Akademičnim oblastnikom pa se tre-seje hlačice.

Ob vsem tem pa nikar ne mislite, da je v mladih podivjancih res kaj poguma. Tiste svoje neumne menzure praznujejo na tihem in se skoraj brez izjeme že vnaprej

zmenijo, kam bo od obeh dveh duelantov kdo tolkel ali na levo ali na desno ali od zgoraj doli, da bosta borilca laglje parirala in da se bo lepše podajal „paradešmis.“ Dasi ne zagovarjam nobenega dvo-boja, mo-ram povdarjati, da so njih menzure prav otroške igrace, tembolj, ker se „bojevniki“ zavarujejo vselej tako z debelimi bandažami ali ovoji, da ni skoro nikomur priti do ži-vega. Skupiti jo more kdo le po glavi, drugje je zadelan s svilenimi rutami in va-tiranimi nakladki; roke ima zakrite z ro-kavicami iz goste jeklene mreže.

In ti po vseh gostilnah in kavarnah zadolženi domišljavčki, ti podivjani akade-mični barabe terorizirajo akademične senate. Ako pojde to tako dalje, utegnemo v krat-kem brati v novinah vesti, kakor: Včeraj opoldne se je vršila sijajna inavguracija novega rektorja na naši univerzi. Ko je zvršil najstarejši burš gospod Gebirgsdodel svoj fulminantni govor in med viharim odobravanjem protestiral proti izvoljenemu rektorju Hasenfussu, je izvolila nemško-narodna akademična mladina g. profesorja dr. Espenlauba za letošnjega rektorja. Novo-izvoljeni rektor je šel takoj od burša do

odo! Moč odkrite svobode odstrani mnogo ovir, ki sedaj nasprotujejo kakemuskupnemu delovanju, pred vsem neodkritosrčnost, hinavstvo, —

b) Sentimentalnosti je tudi preveč. Kar je izvira iz nevrastenije — bodi, dasi ni pravzaprav tudi nič vredna, a kar je doma v duševni lenobi, v častihlepi ali pa v strahopetnosti, se mi gabi. Ni vredno počenega groša tisto javkanje: Kaj bo, kaj bo? — Pa mene? Kaj sem pa storil? Ali nimam zaslug? — Jaz — jaz — jaz — Če me raztrga — — — Malo debele oblike so sicer, ki nas ž njimi obdelavajo nasprotniki, a za sentimentalnost ni prostora. Človeka, ki mi že pol ure daleč vpije: Slep, idiot, pijanec, farska bisaga i. t. d., se ne potrebujem bati. Ognem se mu lahko stokrat, preden pride do mene. Hujši je tisti, kateri se mi bliža s poklonom, a s skritim bodalcem v roki. Kolikor je odkritosrčnosti v teh surovih oblikah, mi je ta način boja v resnici všeč in ima marsikaj dobrih posledic. Pohujšanje mladine, ljudstva! — Tako ugovarjaš. Priznam. A gotovo je, da pohujšanje, ki se izvrši na brezozirno odkrit način, naglo in v tistih surovih oblikah, ki so mu po naravi sorazmerne, mnogo manj škoduje, nego rafinirano, hinavsko vprizorjeno. In če ni prvega, je drugo. Zapreti ljudi s kitajskim zidom ne moremo.

Vesel sem zlasti, ker v tem ozračju vedno bolj pada formalizem. Fevdalna doba je dala posamnim stanovom v svoji organizaciji poseben značaj, ki se je kazal v zunanostih: obleki, nastopu i. t. d. Ta doba je minula. Njen formalizem je pa še ostal. Anahronistiški je. Najmanj izvzemam tu duhovstvo. V ti glasni gonji proti nam vidim najboljši pripomoček, ki nas — dasi ex professo konservativce — rešuje iz fevdalnega formalizma in veže z ljudstvom — kot kri njegove krvi, kost njegovih kosti. Orambe nimamo boljše nego svoje delo v stiku z ljudstvom. Napake imamo, a če veš zanje, vedi tudi, tako sploh živim, in kaj delam, potem boš sodil trezno; ne boš me obsojal. Vsa proticerkvena borba hoče siloma v duhovstvu vzdržati kastovstvo, da tem ložje generalizuje — — — Ne pustimo tega! Ven iz sentimentalnosti! Velika, zdrava srca prenašajo največje žrtve, a oko jim je vedro, ustne se jim smejejo. Ven iz formalizma autoritete, nastopa, občevanja! —

c) Sedaj nosi za katoliške stranke v javnosti vso odgovornost duhovstvo. Po škofih! Če Tibera izstopi, če Nil ne izstopi, — — — po škofih! To je krivično; sloni na neresnici, zavira trezen razvoj, ker slepi. Sedanja odgovornost bistveno nasprotuje značaju ljudske stranke. Kaj naj torej storimo? Vse, kar more to neresnico razdreti, moramo izvršiti.

Dokaz nasprotnikov poznamo. Tako-le slove: Katoliške stranke pravijo, da se mora v politiki ubogati škofo. — — — Torej so škofo odgovorni za vse. Sto- in stokrat se je že to razložilo, a kdo se za to briga. — Dokaz proti klerikalcem je tako lahek, da ga umeva celo najbolj duševno leni filister.

Kaj ga briga jasna opredelba, da je politika načelno zvezana z moralno in se v nekaterih vprašanih tiče cerkve, in da ima samo v tem zmislu cerkvena oblast, katere zastopnik je v posamni škofiji škof, svojo besedo? Kaj ga briga to, da so moralna in cerkvena načela splošno znana, da niso neka skrivnost, ki ve zanjo samo škof, in jo lahko tolmači kakor hoče?

A to ne spada sem. Izrazim naj le svojo sodbo, da se mi zdi tudi za moralke in za cerkveno samostojnost edini konkretni varuh — ljudstvo s svojim krepkim religioznim prepričanjem in življenjem. Že 1. 1867. je zaklical Greuter v drž. zboru, da cerkev nima pričakovati zaslombe pri prestolih, v uradništvu, v višjih krogih, marveč edino v ljudstvu. Danes velja to še mnogo bolj.

V politiški javnosti se moramo čim najbolj varovati vsega, kar bi kazalo, da hoče duhovstvo komandirati. Vse, kar bi le kazalo na to, odstranimo! Delajmo! Kolikor delamo, toliko prevzamemo tudi odgovornosti, a le kot politiški delavci med drugimi — nič več. Čim širši ljudski temelj ima politiška organizacija, tem prej se razkade lažnivi predsodki.

O tem govoriti bo še priložnosti! Ponačljam kratko svojo sodbo: Slovenska ljudska stranka je potrebna. Storimo s svoje strani, kar moremo, da se omogoči!

Dr. K rek.

Jeseniške novice.

j **Praznik sv. Barbare.** Tudi letos so delavci pri predoru na Hrušici praznovali sv. Barbare dne 4. t. m. Vhod v predor je bil zatvorjen v znamenje, da se ta dan nič ne dela. Ob 9. uri zjutraj je bila sveta maša tik pred predorom pod milim nebom. Ker je bilo vreme lepo, se je poleg delavcev in uradnikov zbralo tudi obilo drugega ljudstva.

j **Vsled slabega vremena** delavci bolj in bolj odhajajo. Podjetništvo Madile je na Jesenicah za nekaj dni z delom skoro ponehalo. Delavci pri tem podjetništvu imajo plačo od ure, pa še zelo slabo, zato je umevno, da jim v pozimskih kratkih dnevih in ob deževju ali snegu ne kaže delati.

j **Za ped višje snega** je padlo v jeseniških rovtih in v Kranjski Gori kakor pa na Jesenicah.

j **Skrajno slaba pota** imamo na Jesenicah ob deževju in ob južnem snegu. Ali ni mogoče odpomoči temu s tem, da bi se voda malo hitreje odvedla? Gotovo en sam cestar ne more vseh cest naenkrat podirati. Tudi stopnjice, ki vodijo s ceste k župni cerkvi, so potrebne popravila. Po zimi in pa v temi ni popolnoma varno po njih hoditi.

j **Razsvetljava** je na nekaterih krajih kaj zelo pomanjkljiva. Ljudi in tudi vozov je pri nas vedno dovolj na cesti. Zato se nam čudno zdi, zakaj slavno županstvo ne ustreže n. pr. Kurjevaščanom, ki so že prosili za več luči. Tudi na onem ovinku od Trevena in do peka Cerneta, torej na glavni cesti, bi bila ena svetilka skrajno potrebna. Ako županstvo tukaj nima besede, naj se obrne na cestni odbor.

j **Posvetovanje glede potoka Ribjeka** je sklical gosp. župan pretekli ponedeljek zvečer. Izvolili so odsek, ki naj se končno pogaja z vodstvom novih železnic, katero nam velik del tega potoka hoče vzeti.

Naj dotični odsek stori vse mogoče, da Jeseničani ne bomo oškodovani. — Čudno se nam zdi, zakaj država, ki n. pr. pri zgradbi tunela proti judom ni nič kaj posebno skopa, nasproti Jeseničanom tako zelo stiska, da hoče Ribjek na pol zastopj. S kakšnimi sredstvi bomo potem mi prišli do vode? Torej pozor, gospodje v odseku!

j **Nemška predrnost.** Na graščinskem poslopju na Savi je tablica z napisom najprej nemškim, potem slovenskim: Počasi vozite. Te dni je vročerkven hajlovec slovenski napis zamazal s črno barvo. Če Nemci povsod kažejo zaničevanje in preziranje nasproti tistim, od katerih imajo kruh in zaslužek, potem naj nikar v javnosti ne javkajo o slovenski prenapetosti.

j **Samonemške napise** na svojih pisarnah in uradniških poslopjih imajo tukajšnja vodstva in podjetja. Če je pa kje dvojezičen, je gotovo nemški spredaj. Dajmo se torej vendar tudi pohlevni Slovenci toliko podučiti od nasprotnikov, da svojemu jeziku damo prednost vsaj tam, kjer smo gospodarji.

j **Klin s klinom** smo slišali govoriti neke mlade slovenske fante, ki so sklenili vse nemške napise po Jesenicah po Savi zamazati s črno barvo. Mi pa pravimo: Nikar nasprotnikov ne posnemajmo v surovosti. Rešujmo in ščitimo ljubi domači jezik z mirnim in resnim delom, ne pa z izgredivi.

j **Gostilno pri Schrey-u** na pošti je prevzel neki gostilničar došel s Hrušice. Dosedanji gostilničar Pokoren se je pa preselil na Savo, kjer je vzel v najem Markešovo gostilno.

j **Praznika Brezmadežne** tukajšnja tovarna tudi letos ni praznovala. Čudimo se temu tembolj, ker praznuje mnogo manjših praznikov in večino navadnih nedelj. Na praznik Brezmadežne, ki je patrona avstrijskega cesarstva, pa moramo delavci radi ali neradi v tovarno. Tudi smo ravno pred praznikom mnogi imeli prosto več dni, ali ni bilo mogoče narediti tudi ta dan, tako velik praznik nas katoliških kristjanov. Judje praznujejo svoje praznike, turki so tako zvesti v praznovanju, mi katoliški delavci moramo pa k strojem brez ozira na to, kaj praznuje naša vera.

j **Strokovnemu društvu** en svet: Naj pri tovarniškem vodstvu vpraša, zakaj sedaj zopet mnoge omožene ženske delajo ponočne šihte, to je celo noč, in mnoga dekleta „čez — šihte“ do 10. ure zvečer. Morebiti vodstvo o tem celo nič ne ve, zato naj posamezne mojstre prime za ušesa in jim dá prebrati delavski red.

j **Gosp. kanoniku Sušniku** najiskrenejša zahvala za nedeljsko predavanje. Sedaj bomo vsaj razumeli poročila o obleganju trdnjave „Port Arturja“, tako je dejal vsakdo po končanem nad eno uro dolgem predavanju. Kar za prijeto natančno nam je gosp. kanonik popisal in razložil, kako se sovražnik bolj in bolj približuje glavni trdnjavi po tem, ko je male predtrdnjave s čudovito spretnostjo in izrednim pogumom pripravil ob vso moč. „Dve leti sem pri vojaki v po zimskem času hodil v šolo, pa ves čas nisem zvedel toliko, kakor nocoj v eni uri“, te značilne besede je rekel star vojak.

j **Se eno predavanje** za letošnjo sezono nam je obljubil g. kanonik. Predaval in razložil bo sestav bojniških ladij in način njihovega bojevanja. Kdaj bo to predavanje, bomo naznanili o pravem času.

j **Predavanje** je zopet v nedeljo, 18. t. m. zvečer ob 8. uri v „Katol. delavskem

društvu“. Predaval bo gosp. župnik Zabu k o v e c.

j **Novo oesto** od restavracije na kolo-dvoru proti Ferjanovi gostilni na Savi so začeli delati te dni.

j **Električna železnica**, ki bo vezala tovarni na Savi in na Javorniku, je gotova stvar. V sredo je bil komisijonen ogled. Za tovarno bo to velika pridobitev, pa tudi za delavce bo to kaj zelo ugodno.

j **Delavski konsum in nasprotniki.** Kar ne morejo mirovati gotovi ljudje, ki so prijatelji delavca samo takrat, kadar jim ta polni žep s svojim krvavim zaslužkom. Kakor hitro pa si delavec hoče sam pomagati, tedaj pa kar z loparjem po njem.

j **Odborniki v konsumu** ves dobiček spravijo v svoje žepce in najboljše blago oni sami poberejo, tako so si zdaj izmislili ti grdi obrekovalci. No, ko bi konsumnemu društvu ne bilo v škodo, bi mi predlagali tole: Naj se za eno leto postavi v odbor samo oni obrekovalci in nezadovoljneži, da bodo poizkusili, kaj se pravi uspešno voditi tako društvo, kakor je delavsko konsumno.

j **Pomilujemo** tovariša Jožefa Tratnika, ki vsled svoje odkrite besede za edinstvo med delavci mora trpeti. Preteklo nedeljo namreč je prišlo do spopada med delavci samimi vsled konsumnega društva. Nekateri delavci so še vedno tako nesposobni, da ne uvidijo koristi delavstva v konsumu in strokovnih društvih. Delavec Jožef Tratnik se je pošteno potegnil za dobro stvar in zato ga je tovariš I. Hodnik s steklenico udaril po glavi in ga prav nevarno ranil.

j **Delo je odpovedalo** vodstvo temu Hodniku, kar je popolnoma prav. Delavec, ki ne ljubi sodelavca, naj se izbacne.

j **Delavci v edinstvi je naša moč!** Zato proč z vsemi predsodki in kakor en mož se združimo v strokovnem, potem pa tudi v konsumnem društvu. Delajmo tudi na to, da čim prej dobimo svoj strokovni list.

j **Nesreče na Jesenicah.** (Zgodevinski podatki). 57. Primož Jeklič z Jesenic št. 46, umrl vsled opeklin 12. jun. 1855, star 48 let. — 58. Jakob Robič s Hrušice št. 24, umrl vsled slučajnih poškodb 18. jun. 1858, star 26 let. — 59. Matija Pogačar iz Žiž pri Rovih se je ponesrečil pri sekanju drv nedaleč od Ruardovih jam 10. okt. 1859, star 46 let. — 60. Jera Razingar s Hrušice št. 1, umrla vsled nesrečnega padca 29. okt. 1859, stara 44 let. — 61. Matija Pristov z Jesenic št. 41, umrl vsled opeklin 20. jan. 1862, star 3 leta. — 62. Lorenc Smolej s Hrušice št. 25, umrl vsled slučajnih poškodb 6. marca 1865, star 38 let. — 63. Uršula Kosmač z Rovta št. 64, umrla vsled slučajno dobljenih poškodb 5. okt. 1866, stara 65 let. — 64. Marija Puc s Hrušice št. 10, umrla vsled opeklin 1. avg. 1869, stara 11 mes. — 65. Janez Rekel z Jesenic št. 55, umrl vsled telesnih poškodb 16. febr. 1870, star 34 let. — 66. Pietro della Piazza, umrl na Hrušici št. 8 vsled težkih poškodb 14. marca 1870, star 47 let. — 67. Jožef Vogrin iz vasi Büchel, kočevskega okraja, delavec pri zgradbi železnice, umrl na Jesenicah št. 24 vsled telesnih poškodb, star 48 let, 19. sept. 1870 — 68. Aleš Jeklic z Jesenic št. 84, umrl vsled telesnih poškodb 14. okt. 1870, star 27 let. — 69. Alojz Klinar s Save št. 3, umrl vsled opeklin 19. avg. 1871, star 5 let. — 70. Anton Razingar z Jesenic št. 28, padel z drevesa in umrl vsled poškodb 8. okt. 1872, star 63 let. — 71. Mina Lavtžar s Plavža št. 2,

Dalje v I. prilogi

burša in poljubil vsakemu rokavice, škornje in palico.

Ako divjajo mladi in stari mladeniči na tako vandalski način, kakor se je dogajalo na naših vseučiliščih in tehnikah, potem se ne moremo čuditi, če malo porajajo včasih tudi zrelejši kozli v parlamentih.

Nekaterim blazirancem se je v Budimpešti zdelo navzlic vsem škandalom in škandalčkom še vse preveč dolgočasno. Zmenili so se torej, da uprizore kratkočasno predigro zabavne revolucije. Grofa Čič in Paponi ter še dva druga paradna petelina sta vodila opozicijske čete v zbornico. V garderobi so korajžno pretepli policijskega komisarja in ga naposled vrgli iz gorkega na mraz. Ker komisar v naglici ni mogel več v pravem času dobiti svoje zimske suknje, je dobil tak nahod, da še danes kiha, akoprav je popil že deset pis-krov ruskega čaja. Opozicionalci pa so divjali dalje. V zbornični dvorani je bilo dvajset novih parlamentnih stražnikov, ki niso utegnili v pravem času odnesti svojih nesrečnih kosti. Junaki opozicije so metali nanje najtežje knjige, črnilnike s črnilom

vred, polena, palice in druge pripravne stvari, tako tudi polomljene stole in mize. Naposled se je zdelo vendarle parlamentnim stražnikom, da so že zadosti tepeni; zato so ušli. Opozicionalci pa so v vidno znamenje svoje sijajne zmage na mizo predsednika Perczela položili skromni škorenj, ki so ga bili med pretepom v potu svojega obraza sezuli premaganemu stražarju. Po vsej Budimpešti pa se povprašujejo neprijetno razočarani ljudje, zakaj niso junaški opozicionalci sezuli možakarju še drugega škornja. Tako je zdaj zaradi enega samega kvedrastega črevlja vsa Budimpešta na nogah! Eljen!

Ako bere novice željan bravec o mičnih krvavih zgodbicah in zanimivih pretepih v Inomestu, na Dunaju, v Gradcu, Budimpešti in drugod po naši mili domovini, se mu morajo res naravnost v srce smiliti ubogi Rusi in Japonci. Dolgčas ga tare, beročega, da v Mandžuriji in pred Port Arturjem ni nič novega in da se streljavkajo lepo mirno zmeraj po enaki stari metodi. Marsikdo pa že tudi noče več pregledavati poročil z bojišča, ker so večinoma vsa zasvedrana in taka, da jih je treba pozneje čisto preobra-

čati na pravo plat. Zlasti se znajo lagati japonski in angleški poročevalci.

Poglavitna je ta, da se Rusi še niso naveličali svoje velike trdnjave. Stavl sem namreč z zncancem za liter cvička, da Japonci do tega tedna ne osvoje Port Arturja. Kot dober Slovan sem ga izpil na zdravje generala Steslja in takoj zopet sprejel stavo za dva litra do novega leta. Bog daj torej srečo hrabrim Rusom in meni!

Skoraj bi bil pozabil povedati kratkočasno dogodbico. Pred kratkim je stalo pred ljubljanskim kolodvorom več gospodov, ki so bili že precej židane volje. Mimo njih je prikorakal skromen kmetič z velikansko rdečo marelo in s culo.

„Hej, oče, kam pa?“ ga je ogovoril najbolj veseljaški in najdebelejši izmed onih gospodov.

„V Trst“, je odgovoril mož in hotel naprej.

„Veste kaj oče“, ga je ustavil rejeni gospod. „Če hočete, se morete čisto zastopj peljati, kamor ste namenjeni. Le z mano pojdite, boste videli! Voznega lista vam ni treba kupovati!“

„E, kaj bi se norca delali z mene!“ je

dejal kmet. „Kaj pa, če pride tisti, ki hoče preščitniti karto? Pa je ne bo!“

„Če pride konduktar, pa potegneta z roko takole pod nosom od leve na desno, pa je!“

Kmet je še vedno nezaupno pogledoval po gospodih, ki so se vsi prijazno držali na smeh.

„Vidite, oče, mi se tudi peljemo v Trst“, ga je iznova nagovarjal debeli gospod. „No, le poizkusite, le, če bi konduktar ne bil zadovoljen z vašim potegljajem pod nosom plačam vse za vas, list in kazen! Nate roko! Tu so priče!“

„I naj pa bo no!“ se je udal kmet in veseljak je že mislil, da mu je sedel na limanice.

Komaj smo sedeli v vagonu, že je prišel izprevodnik preščitipavati karte. Kmetič brez voznega lista je storil, kakor mu je bil velel gospod, in konduktar je bil zadovoljen. Oni gospod je bil namreč pri blagajnici skrivaj kupil karto za kmetiča in opozoril že na peronu konduktarja, češ, da je kmet s culo nekoliko prismuknjen in da je zato on vzel zanj karto.

je šla z doma 25. marca 1873. Našli so jo visoko v Mežakli mitvo šele 3. maja. Bila je slabotna in stara 39 let. — 72. Janez Branc z Jesenic štev. 12, je zaužil salpetro kislino in umrl 26. jul 1873, star 33 let. — 73. Janez Pavlič na Savi štev. 6, umrl vsled poškodb na glavi 19. febr. 1874, star 43 let. — 74. Jožef Zaveljenja na Savi štev. 6, umrl vsled posledic nesrečnega padca 18. sept. 1874, star 78 let. — 75. Magdalena Janša z Rovta štev. 59, zmrznila na planini Suha 3. marca 1875, stara 54 let. — 76. Anton Klinar, župan na Savi štev. 3, umrl vsled telesnih poškodb 18. apr. 1876, star 41 let. — 77. Franciška Tancar z Jesenic štev. 2, umrla vsled opeklin 17. okt. 1876, stara 4 in pol leta. (Dalje pride).

Štajerske novice

š **Roparski napad** se je izvršil pri Pragerskem. Dne 3. t. m. ob osmih zvečer so našli iz tovarne idoč delavci tovarniškega delavca Jožefa Gmajnarja iz Gorice nezavestnega ležati v krvi. Prenesli so ga domov. Dognalo se je, da se je nameraval na njem izvršiti roparski umor. Storiteli so ga pobili ter mu odvzeli 8 K 71 v. gotovine, kateri znesek je ravno dobil izplačan v tovarni. Sumljiva dejanja so pripeli 16letnega Jožefa Soršeka ter 15letnega Franca Maleja. Izročili so ju okrožnemu sodišču v Mariboru.

š **Prijet cerkveni tat.** Cerkenik mariborske stolice je opazil v sredo zvečer, ko je hotel zapreti cerkev, v cerkvi skritega človeka. Cerkev je takoj zaprl ter poklical policijo, ki je našla v cerkvi skritega 17letnega Franceta Klemenčiča, rojenega v Ljutomeru, pristojnega v Cakovec. Pri sebi je imel dvoje vitrihov. Eno skrinjico za milodare je mladi tat deloma že odprl. Oddali so ga sodišču.

š **Umrli** je obč. odbornik v Velenju g. Matevž Šaloven.

š **Galantni mož.** Bilo je v nedeljo. Celjski kramar Stiger se pelje s svojo gospo po mestu. Konji se spleše, Stigerju planejo lasje po koncu. Stiger skoči v strah in z voza na cesto. Zdivjani konji pa drve s kočijo, v kateri se je vozila mlada Stigerjeva gospa, po cesti naprej. Ni dosti manjkalo, da se ni razbil voz, da se ni ubila Stigerca. To je oni korajžni nemški Celjan, ki je svoj čas vodil tolpo barab in njim na čelu napadel Čehe in Slovence!

š **Nemški šolarji pred kriminalom.** Mineli teden je stala pred okrožnim sodiščem „kampa“ mladih celjskih fantlinov in deklet zaradi gnjusne nenravnosti. Ta „nadedolna“ mladina se šola po celjskih nemških zavodih in uči teh lepih (!) nauk. En fant je dobil 6 mesecev zapora — prekoračil je ravno 14. leto — neki drugi pet dni, ker je šel 13letni pobič. Dekleta, žrtve zločina, so stare po 8 let. Več nesramnežev so oprostili, ker so za kriminal še premiladi. — Evo sadov toliko hvalisane nemške vzgoje in nemške šole!

š **Županovo ponočnjaško življenje.** Tako zvani Rakuš, župan celjskih nemškutarjev, je šel med ponočnjake. Začel je uganjati poulično politiko: Bila je temna noč, prekasna ura je brnela iz celjskih zvonikov. Na voglu kavarne „Merkur“ sreča Julče družbo, ki je govorila slovenski. Meni nič, tebi nič — se zaleti dika celjskih „nemcev“ v prvega pasanta, in bumf! se zaleti še v drugega. Mož se odmaje po Graški cesti proti svoji hiši. Tako nabruljena družba je hotela poklicati policaja, ki ga pa seveda ni bilo blizu, in ga poslati za osebo, ki jo je mahala proti tvrdki „Daniel Rakusch“

Drugi dan zvečer so se peljali vsi gošpodje in kmetiči zopet iz Trsta.

„Zdaj boste videli!“ se je veselil debeluh. „Naš oče seveda zopet nimajo karte in se bodo kondukterju obrisali pod nosom! Danes namreč nisem kupil nič zanje.“

Izprevodnik je prišel in vsi so gledali z napeto pozornostjo, kako se bo prestrašil kmetovalec, videč, da bo moral plačati poleg tarife še kazen.

Mož pa je mirno potegnil z roke od desne na levo in — kondukter je odšel! In zdaj se sopotniki niso smejali kmetu, ampak tovarišu, ki je hlastno vprašal:

„Kako ste pa to naredili?“

„Prav tako, kakor vi na ljubljanskem kolodvoru! Kupil sem list, pokazal sem ga kondukterju in se zmenil z njim. Sicer bi bil plačal kazen, kakor moj znanec, ki ga je opeharil eden tako prijaznih gospodov, kakršni ste vi. Zdaj pa, gospod, hvala lepa, ker sem se z vašo pomočjo vendar enkrat zastonj vozil od Ljubljane do Trsta! Priporočam se še vdrugič!“ V. K.

id. To bi bilo šele imenitno, ko bi redar zgrabil župana in ga gnal v „keho!“

š **Salešna čitalnica v Sečanju** si je izvolila na predlog čast. člana g. dež. poslanca Ivana Vošnjaka ves poprejšnji odbor, in sicer gospode: Ivana Koropca, predsednikom, dr. Frana Mayerja podpredsednikom, Antona Nerata tajnikom, Vinko Kolšek blagajnikom, Jakoba Volka in Milana Vošnjaka odbornikoma. Ravno ta odbor — njemu na čelu marljivi blagajnik gosp. notar Kolšek — spravil je čitalnico v pravi tir, tako da se ista zdaj še celo lahko ponaša s premeženjem, naloženim v posojilnici, medtem, ko je poprej imela — dolgove! — Da hoče zopet izvoljeni odbor tudi v tekočem društvenem letu nadajevati svoje zgoraj skromno opisano delovanje, pokazal je koncert dne 11. t. m. s tamburanjem, petjem, gledališko predstavo in tombolo. Naši vrli tamburaši pod vodstvom g. Nerata udarjali so povsem nove krasne komade uprav mojstrsko, moški pevski zbor pod vodstvom g. Remica je zapel kaj dovršeno dva lepa zbora in en čveterospjev. Gledališka igra „Raztresenica“ bila je v znanih spretnih rokah gospe Zeckove ter gg. Armiča, ki je na našem odru prvokrat nastopil in si takoj pridobil simpatije občinstva, Koropca in Zecka. Igra vzbujala je mnogo zabave — a tudi pouka. Tombola z mnogostevilnimi dobitki je bila jako živahna in donesla je za „božičnico“ lepo sveto darjaro. Vstopnina in donesek tombole po odbiku stroškov vporabita se za „božičnico“, pri kateri bodo obdarjena uboga šolska mladina z obleko in drugimi koristnimi predmeti.

Koroške novice.

k **Matrike.** „Reichspost“ priobčuje članek o matrikah, kateri je sestavljen na čisto napačni podlagi. O slovenskem jeziku govori, kakor bi bil to jezik priseljencev. A slovenski jezik je deželni jezik na Koroškem, starejši od nemškega na koroških tleh. Mi Slovenci ne zahtevamo slovenskih matrik v nemških krajih, ampak v slovenskih. S tem se torej Nemcem nič ne vzame. Odločno zavračamo ečitanje, da bi Slovenci s tem mir kršili. Sovražniki miru so oni nenasitni Nemci, ki mislijo, da mora vse služiti njihovu pangermanizmu.

k **Drobne novice.** Nemško k. t. društvo sv. Jožefa je svoje knjige tiskalo v 145.000 izvedih. Nekaj filijalk ima društvo v Švici in na Bavarskem. — Pa sji kontumac imajo zopet v Celovcu. — Imenovan je c. kr. deželno vladni koncipist g. dr. L. Petrin za prov. c. kr. okrajnega kemisarja. — Umrli je v Gradcu celovski obč. svetnik in tovarnar mila Oton Madile, star 43 let. Umrli je profesor obrtne šole v Celovcu Jožef Kersek.

k **Pristop h Kršč. soc. zvezi v Ljubljani** je sklenilo, v svoji zadnji odborovi seji „Sloven kršč. - socialno delavsko društvo za Celovec in okolico“. — Društvo šteje sedaj 77 članov in ima tudi že svoj pevski zbor. — Prihodno nedeljo, dne 18. t. m. priredi redno mesečno zborovanje v prostorih pri Cavzniku ob 4. uri popoldne.

k **Božičnica „Narodne šole“** v Št. Rupertu pri Velikovu se je zadnje sredo, dne 14. t. m. obnesla nad vse sijajno. Prostorna telovadnica, kjer se je slavnost vršila prvič, je bila skoro napolnjena. — Otroci so svoje vloge rešili nad vse izbornost. Tu smo opazili, koliko je vredna izobrazba v pravem naredno-katoliškem duhu. Iskrena hvala gre č. šolskim sestram za trud in obilnim darovateljem, ki so omogočili božičnico in napravili veselje revnim otrokom, cdraslim pa mnogo lepe zabave!

Novice iz kočevskega okraja.

kč. **Čudna prikazen** je novi most v Ribnici čez Bistrico. Železen je res, morda tudi trden, prav gotovo pa — drag. Dva tisočaka za tako stvar, to je že nekaj. Še bolj gotovo kakor prejšnje pa je to, da ga celo sladko dremajoči olepševalni odesk pri vsi svoji zaspanosti ne bo pohvalil; še manj pa ljudje, ki bodo hodili čezenj. Grd je, kakor pukel na kamelinem hrbtu. Čemu neki čez take ozko vodo napravljati take vzbočen most? Tlak mosta je iz precej poliranih hrastovih desk, ki so vrhutega še podolgem nabite. Ko bo po zimi nekoliko pomrzlo, ne bo čez ta most nihče prišel drugače, kakor da bo do vrha priplezal po kolenih, na vrhu bo pa sedel in se po zadnji plati peljal do drugega konca. Potem pa hočejo nekateri na to delo biti ponosni! So pač z malim zadovoljni!

kč. **Pa ša en most!** Most, o katerem govorimo, je na enem bregu tako visoko zidan, da je bilo treba od tal do mosta napraviti še en lesen poševen most, da se pride na prvega železnega. Vidi se, kakor da je na kurjo gredo pristavljena deska, po kateri hodijo kure spat. Ribničanje prosijo trške očete, ki so dali postaviti ta most, naj nikar nihče ne da delat razglednic, da se ne

bo svet pasel na tem pregledu. Kdor ga hoče videti, naj ga pride pa v Ribnico gledat! Preklicano vendar!

kč. **Lepo!** Čujemo, da ima občinski urad v Dolenji vasi sedaj slovensko-nemški napis. Deslej se je slovenski skrivalec pod velikim nemškim, Tega napredka smo prav veseli — na Slovenskem!

kč. **Cikorija in ljubezen do kmeta!** G. Stare, trgovec v Ribnici, ima Franckove cikorije v svoji zalogi. On jo prodaja nekaj soldov ceneje, nego drugi ribniški trgovci. Kdo more kaj proti temu? In vendar imajo nekateri. Tvrdka Franck je g. Staretu pisala, da mera cikorijo — podražiti. Kdo se ne bi smejal? Če g. Stare Francku cikorijo pošteno plača, potem nikomur nič mari. četudi on daje cikorijo zastonj. Nekdo — drugi gotovo ne, kakor kak nasproten trgovec, ali pa več njih — je Francku pisal, da g. Stareta vzame v roke, naj cikorijo podraži. To so storili seveda zopet — iz ljubezni do kmeta. Sedaj g. Stare noče cikorije podražiti, in Franck mu je več morda dajal ne bo, ker se boji drugih. Mi pa ribniškimi kmetom in kmeticam damo pameten svet, da naj kupujejo tam, kjer je ceneje, in to je pri g. Staretu. Če Franckove cikorije ne bo, bo pa druga, „kofe“ bo pa vseeno dober. Pa smo končali!

kč. **Nekateri imajo hude jezike** zoper ribniško „hranilnico in posojilnico“, ki doslej izbirno posluje. Čujemo, da bodo merodajni nekaterim zavili vrat — v sednji, potem bo pa — vse tiho. Za hujskanje se bodo šli zahvalit in poklonit liberalcem! Tudi prav!

Primorske novice.

p **Ustanovitev župnijskih knjižnic v Trstu.** V Trstu se ustanovita dve slovenski župnijski knjižnici in sicer ena v župniji sv. Antona novega in druga pri sv. Jakobu. Namen teh knjižnic je nuditi čitačemu občinstvu dobro in poučljivo čtivo npravne in verske vsebine ter je odvracati od čitanja nemoralnih knjig in časopisov, katerih je danes vse polno na vseh koncih in krajih.

p **Nabrežinska stavka** traja dalje. Kamnoseki na eni in delodajalci na drugi strani so trdni in se ne udajo. Vse delo je zaostalo.

p **Pogreb samomorivca Hendrycha** je bil v četrtek v Gorici. Vzrok samomoru je bila melanholija, katera je dijaku zmehčala glavo. To se vidi tudi iz pisma do očeta, v katerem toži, da se ne more nikakor iznebiti more, ki ga tlačí.

p **Vest ga je pekla.** Pred dvema letoma je našel Jožef Eleršič, pek v Gorici, na dvorišču g. Al. Vittorija v ulici Rabata, 600 K v bankovcih po 200 K. Ker se vsak dan ne najde 600 K, se jih je tako razveselil, da jih je obdržal. Sedaj ga je začela vest peči in je sam naznanil policiji, kaj se je zgodilo.

Kaj bo novega v Zagorju?

Pokopališče je postalo premajhno. Zato ga hočejo precej povečati. Novo obzidje je že narejeno. Manjka še železne ograje.

Pred pošto se bo v kratkem prikazal nov konsum za delavce.

Električno luč bomo dobili, kakor se kaže. Pred kratkim pričeta elektrarna v Toplicah hitro napreduje. Zvezati jo mislijo s trbovskijo elektrarno. Ni napačna misel. Le škoda, da bo svetila elektrika menda samo pod zemljo, ker vso stvar dela sam premogovnik. Dobro bi pa vendar bilo tudi nad zemljo nekaj luči. Kaj, ko bi se občinski odbor nekoliko pobrigal za to, dokler je še čas? Zagorjani in Topličani bi bili s časom gotovo hvaležni.

Nemški gledališče so nam obetali. Pred časom je obljubila neka nemška gledališka družba več predstav za letošnjo zimo. Zanimanja za to stvar je bilo precej, saj so baje nekateri že kupili vstopnice za celo sezono naprej. A dosedaj se predstave še niso pričele. Nemških tudi treba ni!

Morda pa le kaj bo, ker v Habatovem salonu delajo nov oder.

Pa še nekaj bo. Obrtna nadaljevalna šola v Toplicah; ki jo obiskujejo tudi vsi ponavljalni učenci; dosedaj nima nič krščanskega nauka. Splošna misel je, da bi ga bilo dobro nekoliko, ker mladi ljudje marsikaj zelo hitro pozabijo. Sama vlada je že začela siliti na to, kakor čujemo. In res, ima te dni naš šolski svet neka posvetovanja glede tega. Upajmo, da gospodje v odboru ne bodo zoper krščanski nauk.

Slovenci na Dunaju.

Zadnja nedelja je bila za nas dunajske Slovence dan izrednega veselja. Popoldne ob polu treh smo se zbrali v obilnem številu v krasni cerkvi sv. Antona, da smo počastili kar najslavesnejše Marijo brezmadežno. Razširjena cerkev sv. Antona, ki jo je posvetil 1. adventno nedeljo pomožni škof Schneider, napravi na obiskovavca naj-

boljši vtisk. Prestora v cerkvi je za 1200 oseb. Cerkev ima sedaj 7 oltarjev, izmed katerih se posebno odlikuje veliki oltar po svojem krasnem sestavu. Umetniško dovršeni kip sv. Antona Pad. v velikem oltarju je visok 180 cm. Izmed stranskih oltarjev je eden posvečen Mariji, brezmadežni Devici. Posebno zanimiva je tudi podoba Križanega v drugem stranskem oltarju; zares umetniško delo je iz srednjega veka! Oltarji so izdelani vsi iz mramorja. — Slovenci na Dunaju smo lahko veseli, da moremo opravljati svojo službo božjo v tako lepi cerkvi, kjer vse vzpodbuja k pobožnosti! — Slovesnost v čast Brezmadežni zadnje nedelje je posebno povzdignilo ubrano petje litanij M. B. več slovenskih in hrvaških gospodov pred oltarjem, katerim je ljudstvo sveto navdušeno odpevalo. Vsem gospodom, ki so prihiteli, z nami vred počastiti Brezmadežno, izrekamo presrčno zahvalo!

Po službi božji smo se zbrali v veliki dvorani „zur schönen Schöferin“, Gumpendorferstrasse 101, kjer nam je priredila naša „Straža“ jako zanimiv Miklavžev večer. V dvorani je prostora za 350 oseb, pa je bila ta večer napolnjena. Tukaj bomo odslej prirejali svoje zabavne večere, a škoda je le, da ni dvorana še nekoliko večja!

Slavnostni govornik je vzpodbujal člane, naj delujejo z združenimi močmi za prospeh društva! Pevske točke so se izbornostno izvajale pod spretnim vodstvom gospoda Bajuka v občno zadovoljnost navzočih. Požrtvovalnim gospodičam pevkam in gospodom pevcem vsa čast!

Nastop sv. Miklavža v spremstvu angelov in parkljev je napravil mnogo veselja med mladimi in odraslimi.

Sv. Miklavž je bogato obdaril navzoče, jih blagoslovil in obljubil, da hoče drugo leto zopet obiskati Slovence, zbrane v „Straži na Dunaju“.

Za našega Miklavža so se zanimali posebno tudi Rusi, ki so ta večer nas počastili s svojim obiskom. Omeniti moramo še, da se je zahvalil g. dr. Vergun na pozdravni govor g. Lenarda najprej v ruskem jeziku, potem pa je nadaljeval slovenski in izrazil svoje iznenadenje, da je našel na Dunaju toliko Slovencev zbranih v društvu „Straža“. Pravil nam je, da je bil na počitnicah na Bledu in se razgovarjal s slovenskim kmetom, ki je bil zelo vesel, da je mogel z Rusom govoriti; omenjal je tudi g. doktor lepega narodnega petja slovenskega, katero ima zopet priliko poslušati v slovenskem društvu na Dunaju: slovenski narod je pevski narod! Te besede so med navzočimi vzbudile veliko zanimanja, veselja in navdušenja!

Dunajski Slovenci bodo imeli izredno slovensko službo božjo tudi na Božič, dne 25. decembra, prihodno nedeljo.

„Straža“ priredi izredni občni zbor dne 8. januarja; 12. februarja pa posebno zanimiv zabavni večer in sicer v češkem „Narodnem Domu“.

Rusko-japonska vojska.

Kaj je s portarturskim brodom in trdnjavo?

Kaj gotovega tudi danes še ne moremo povedati. Uradnega ruskega poročila do danes zjutraj še vedno ni; nekateri listi zatrjujejo, da ruska vlada, odkar je bil poškodovan ruski brezžični brzojav v Port Arturju, o položaju trdnjave ni več dobila direktnih poročil, drugi listi pa prinašajo „poročila iz Peterburga“, ki tudi trdijo, da je japonsko bombardiranje uničilo ruske ladje v Port Arturju, dočim so Rusi prej topov in moštvo spravili v utrdbi, samo pri „Sebastopolu“ menda še niso spravili topove v utrdbi. Kaj je resnica, se bo šele videlo, na vsak način je mnogo ruskih terpedovk še nepoškodovanih. Japonci streljajo sedaj z „griča 203 m.“ na mesto, da uničijo važnejše ruske zaloge, vojašnice, arzenal, laboratorij itd.

Poročila iz Tokia pravijo, da je japonsko gospodstvo vsled uničenja ruskega portarturskega brodomja tako popolno, da bo japonsko brodomje sedaj odplulo izpred Port Arturja v domovino, da se ondi popolnoma popravi za vsprejem baltijskega brodomja. Napadi na trdnjavo se bodo sedaj vršili samo od suhe strani, in sicer poizkušajo Japonci sedaj zavzeti utrdbi Ičan in Ančšan, a predno se jim to težavno delo posreči, bo trajalo mogoče več tednov. Kar se tiče japonskega brodomja, se nam zdi, da stvar ni popolnoma taka, kakor jo opisujejo Japonci. Brodomje je morda močno poškodovano, da mora iti v popravilnico, kajti če odplove izpred Port Arturja, tedaj imajo kitajske džunke prosto pot, dovažati proti bogatemu plačilu ruski posadki živeža in streliva.

Berelinski „Lokalanzeiger“ poroča iz Tokia, da je general Steselj na zopetni poziv Japoncev, naj kapitulira, odgovoril, da on in njegove čete ne bodo pod nobenim pogojem trdnjave predale Japoncem.

Iz Čifua poročajo, da se je tja v odprti jadernici pripeljalo v civilni obleki sedem Rusov iz Port Arturja, ki so pa skoro gotovo vojaki. Takoj so se peljali v ruski konzulat. Gotovo prinašajo važne vesti. Oster veter je omogočil njihovo hitro vožnjo.

Gibanje Rusov.

Iz Peterburga poročajo 16. t. m.: Poveljnik tretjega voja, general Kaulbars, ima vsaki čas priti v Harbin. Zagotovo se nadajo vsi, da bodo do srede meseca februarja na bojišču vse čete tretjega voja. Potem bi znašala ruska premoč nad Japonci 80.000 do 100.000 mož. Japoncem primanjkuje, če bi tudi spravili na bojišče enako število čet, častnikov. Rusija lahko vzame častnike, ako njeni sosedje varujejo nevtralnost, evropskim četam; pred kratkim je zopet odšlo 300 častnikov od evropskih polkov v Vzhodno Azijo.

Kuropatkin poroča 15. t. m.: Danes nimam poročil o spopadih. General konjeništa, baron Kaulbars, poveljnik tretje armade, je danes došel v Mukden. Danes je lahan vetrič. Temperatura je padla na 3 stopinje R. pod ničlo.

Iz Mukdena poročajo 15. t. m.: Na postaji Goabanci so napadli v japonski službi

stoječi Hunhuzi voz, v katerem so se vozili Kitajci, stoječi v ruski službi. Vlekli so jih proč ter potem ubili. V naših pozicijah vlada mir. Iz Dadzjapua se poroča 15. t. m.: Včeraj smo opazovali med bojem prednjih straž, ki so se udeležili strelci kaspiškega polka, da so japonske kroglice, ko so se dotaknile zemlje, razširjale med šumom bliščeč žarek, kakor pri kaki eksploziji. Enega strelca je zadela taka kroglica v roko, ki jo je prodrila skozi in skozi. Sedi se, da se Japonci začeli rabiti eksplozivne kroglice.

Položaj ob Šahu.

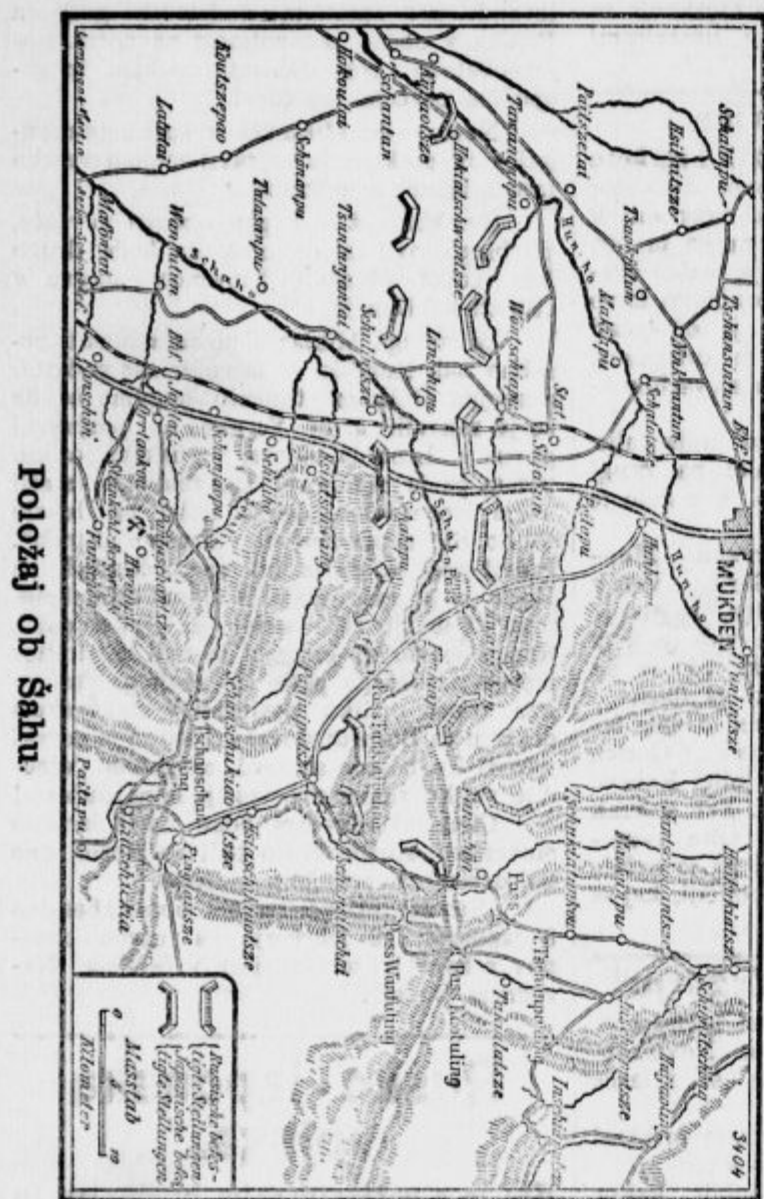
Olkar se je vršila sredi oktobra ob Šahu in Hunhu ona velika bitka, ni na bojišču nobenih važnejših dogodkov. Dolgotrajni mir, ki sledi tem krvavim bitkam, nam kaže, da sta obe armadi vsled zimskega časa ovirani, izvrševati operacije v večjem obsegu. Strupen mraz, ki pade po noči 20 stopinj pod ničlo, povzroča vojakom mnogo trpljenja, in globok sneg pa ovira že premikanje čet ter dovažanje potrebščin po slabih mandžurijskih cestah. Male praske, posebno na krilih obeh armad, se seveda vrše vsak dan. Splošno se pa Rusi in Japonci drže svojih močno utrjenih položajev, ki so jih utrili zadnje štiri tedne. O teh utrdbah, ki so jih zgradili Rusi in Japonci, se poroča, da se ruske utrde raztezajo od Tavananpua na spodnjem delu Hunha, zahodno od železnice, do Tančena na levem krilu, in sicer so glavne pozicije priprave vzhodno od železnice na desnem Šahovem bregu. Tu so v izbornih pozicijah

nastavljeni težki topovi ter postavljene utrde z veliko natančnostjo, nadalje prostori, varni pred bombami i. t. d. Tudi Japonci so se na mestu prejšnje ofenzive na tem delu bojišča omejili na defenzivo ter so kakor Rusi celo svojo armado postavili v utrjenih taborih za možnimi utrdbami. Pri Banjapuci ob Šihu si stojita obe sovražni vrsti na nekaterih mestih le po 500 m. oddaljeni. Desno japonsko krilo pod Kurokijem se vije ob desnem Šahovem bregu ter izkuša tudi tu Ruse obiti. Da lažje razvije svoje desno krilo v danem trenutku, so Japonci posebno močno utrili prelaze pri Vanfulinu in Kao-tulinu, skozi katerega pelje cesta iz Banjapuce in Pintajce. Levo krilo ki se opira na svoji desni strani pri Šihopu na železnico, sega na zahodu do Hohjačvance. Ako pa je iz karte in iz predstojajočih podatkov možno dobiti sliko o obsegu obojestranskih utrdb, vendar ni mogoče, spoznati sedanje razvrstitve in moči obeh armad ter razdelitve posameznih vojskih korov in divizij na celi fronti. Sploh se pa vrši sedaj v Mandžuriji kaj čudna vojaka, ker stojita na mali razdalji, na primeroma malem prostoru dve posebno močni armadi že več tednov popolnoma mirno.

Na naši karti so zaznamovane utrde, kolikor je bilo to mogoče, po raznih poročilih. Karta nima namena, podati jasne slike o sedanjem položaju, ampak samo predočiti, kako daleč se razprostirata obe fronti ob Šahu, kjer bo prej ali slej vendar le padla odločitev.

Rusko taborišče v Mandžuriji.

Naša slika nam kaže, kako je Kuropatkin zavaroval svoje vojne oddelke v Mandžuriji proti sovražnim napadom. Mislimo si nekoliko vzvišeno ravan. Najprej vidimo spredaj pred vodom izkopane rove, takozvane traverze, ki se razširjajo v enakih razdaljah v četrtoke, v katerih so globoke jame. Nato pride plot iz bodečih žic, za tem pa več vrst takozvanih volčjih jam, ki se vlečejo okoli in okoli vsega tabora. Na dnu vsake jame je navpik obrnjen oster kol, na katerega se sovražnik nasadi, kadar pade v jamo. (Glej sliko ob strani!) Jame so večinoma nalahko zakrite z bičjem. Vmes pa je napeljana gosta mreža bodečih žic, v katero se vjame napadavec, ki ne more prej naprej, dokler vseh žic ne potrga in odstrani, ker tudi če jih poreže, ga še vedno zadržujejo, da ne more naprej. Skozi ozki vhod pridemo v predvor taborišča. Najprej zagledamo na levi in desni širok in globok jarek, ki je napolnjen z vodo. Več vodnjakov neprenehoma napolnjuje ta jarek. A tudi v njem je vse polno kolov, med katerimi je napeljana bodeča mreža, tako da ga ni mogoče preplaviti. Tudi pred vodom je zopet bodeč plot. Zdaj pridemo do nasipa v podolgačem polkrogu, ki je dvojen, tako da se moštvo lahko skrije v njem pred topniškim ognjem. To je prostor za prednje straže. Za tem šele pridemo do nasipa, ki obdaja pravo taborišče. Ta je izpeljan v obliki trikotnika z nalomljenimi stranicami in ves nasajen s topovi, zlasti ob voglih. V sredi je pa prostor za voja-

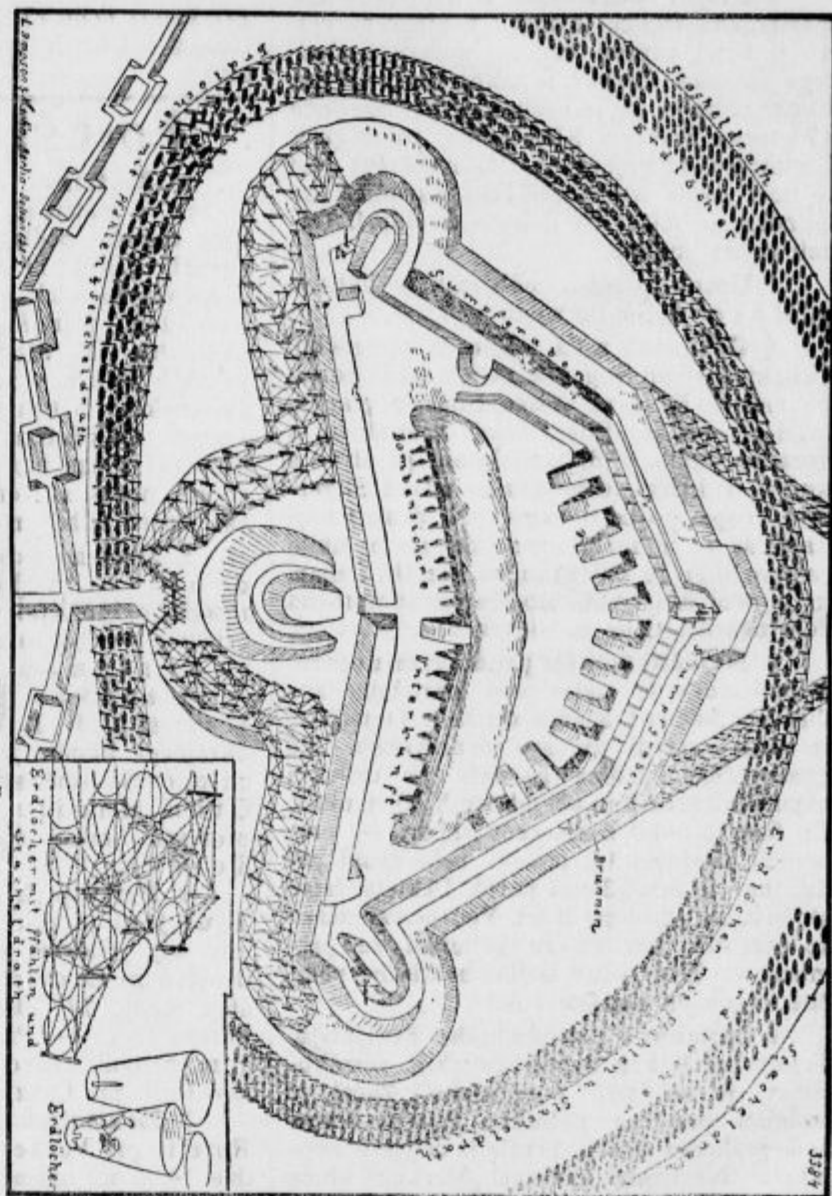
Položaj ob Šahu.

štvo. Izkopane so jame v zemljo in postavljene nizke lope, vse pa pokrite z debelo plastjo prsti, katera daje popolno varnost pred bombami in granatami. Tu leže vojaki, kadar so prosti službe. Podobna skrivališča so še ob zadnjem nasipu.

Take so moderne utrde. Seveda so pripravne samo za brambo, ne pa za napad. Gotovo so se tudi Japonci utaborili na podoban način. Iz tega pa tudi spoznamo, zakaj je vojska v Mandžuriji zaostala. Noben nasprotnik neče zdaj v hudi zimi vun iz utrjenih brlogov, katere si je s toliko težavo naredil.

Kdaj Rusi zopet priložno a ofenzivo?

O vprašanju, kdaj bodo Rusi v Mandžuriji pričeli z ofenzivo ter o splošnem položaju, se je izrazil tudi odposlanec generala Kuropatkina, grof Adlerberg, ki je došel v Peterburg, sledeče: „Za sedaj mislijo Japonci le na brambo; ne da bi začeli z ofenzivo. Dobro razumejo, kolike izgube so trpeli, da so prišli do reke Šahu. Toda tedaj so imeli pred seboj le slabotnega sovražnika, sedaj pa, ko stoje pred grozečo in veliko silo, jim ne preostaja drugega, ko misliti na brambo. Na to delajo sedaj z vsemi silami. Japonci ne morejo sedaj vejevati niti guerilla vojske, ker nimajo zato priprave konjenice; ruska konjenica pa je sposobna za velike akcije. Kar se tiče splošne ofenzive ruske armade, je po grofovem mnenju, za sedaj še ni pričakovati. Ofenzive ne nameravajo pričeti pred koncem januarja ali začetkom februarja. Vendar se bo izpeljala gotovo z uspehom. Tudi morebitni slučajji ne bodo izpremenili sklepa. Sploh ni dvoma nad premoč ruske armade in vsi, od generala Kuropatkina do zadnjega vojaka gledajo mirno in samozavestno v prihodnost.

Rusko taborišče v Mandžuriji.

Koreja

je odpoklicala svoje poslanike na zunanjih dvorih. Tako se poroča iz Tokia. Že prej je Koreja svojo armado uvrstila v japonsko armado in nje čete so se pod japonskim poveljstvom bojevale na severu Koreje proti kozakom, od poklicanje poslanikov pa znači, da je izgubila popolnoma svojo samostalnost in da bo le mikadova vazalna država.

Iz Söula se poroča, da so Rusi v Koreji pričeli prodirati proti jugu.

Kitajci na meji se oborožujejo.

Ruska brzojavna agentura poroča, da se kitajske čete ob mandžurijski meji oborožujejo s Krupovimi topovi. V zadnjem času so razne posadke na meji dobile 65 takih topov.

Važna železnica v japonskih rokah.

„Birž. Vjed.“ poročajo 15. t. m. zvečer iz Sanpvašen: Kakor se glase vesti, so Japonci vzeli v posest s prekršenjem kitajske nevtralnosti železnico Himentin-Sanhajkvan. Na postaji Gobanci zadržujejo preoblečeni japonski vojaki s tremi častniki potnike, ki prihajajo po železnici. Ravnanje Japoncev vzbuja med prebivalstvom nevoljo.

Tolstojev sin odlikovan.

Iz Peterburga poročajo 16. t. m.: Andrej grof Tolstoj, sin Leva Tolstaja, ki služi kot prostovoljec v Mandžuriji, je dobil za hrabrost, ki jo je izkazal kot ordonančni častnik državi, armadi in carju, red sv. Jurija.

Ruski ministrski svet.

Peterburg, 15. decembra. V carjevi navzočnosti se je vršil v Carskem selu danes ministrski svet, ki so se ga udeležili vsi ministri.

Ruska križarica „Askold“.

London, 16. dec. Japonski poslanik potrjuje vest, da se ruska križarica „Askold“, ki bi morala do konca vojske ostati v Šangaju, oskrbuje s premogom ter se pripravlja, da odpotuje. Japonska je obvestila Kitajsko in Rusijo, da bi to značilo kršenje nevtralnosti.

Koliko izgub so imeli doslej Rusi?

„Sibirskaja Vračebnija Vjedomosti“ (Sibirski zdravniški glasnik) poroča na podlagi podatkov, da znaša število ruskih izgub do 21. okt. v večjih bojih in bitkah 68.441 mož ter 1913 častnikov. Tu so ušteti mrtvi, ranjeni in vjeti.

Japonski vojni proračun.

Iz Tokia poročajo 16. t. m.: Vojni vladni proračun bo jutri predložen parlamentu. Budgetna komisija je zmanjšala redne izdatke za 14 milijonov jenov.

Angleška — nevtralnost.

„Newsparer“ poroča, da ena največjih angleških livarn izdeluje za Ruse sto Maximovih topov, ki se odpošljejo v Mukden. — Ista tovarna izdeluje pa tudi za Japonce 24 topov Angleški parnik „Dulwich“ je na japonsko prepeljal 500 Arnstrengovih topov in 3500 ton streliva. Baltičkemu brodovju sta pa v Port Said pripeljala premoga angleška parnika „Calverlay“ in „Yeddo“. Pa

naj kdo reče, da Angleži niso nevtralni, saj služijo na obeh straneh!

Posvetovanje nemške ljudske stranke.

Načelnštvo nemške ljudske stranke ima danes na Dunaju sejo. Ob tej priliki bodo sklepali, kako stališče naj stranka zavzame nasproti vladi.

Krščanski socialci proti Körberju.

Predvčerajšnjim sta v Währingu govorila krščanska socialna poslanca dr. Gessmann in dr. Lueger o nižjeavstrijskem deželnem šolskem zakonu. Dr. Gessmann je obžaloval, da je vlada šla v tem vprašanju tako daleč, da nekaj političnih kričavev gospodari na Dunaju. Dr. Lueger je rekel, da njegova stranka dela le to, kar je koristno prebivalstvu in domovini, brez ozira na Körberjeve želje. Vlada je krščanskim socialcem prepovedala bakljado, a dovolila socialnim demokratom prirediti masčjo godbo. — Če žele avstrijski merodajni krogi, da v Avstriji dobi gospodstvo socialna demokracija, se to lahko zgodi. Na shodu so sprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo, da vlada predloži v najvišje potrjenje novi šolski zakon, in obsojajo socialno demokratske izgrede.

V ogrskem drž. zboru

se bje v opoziciji srdit boj proti novemu poslovniku. Po včerajšnjem govoru sedanjega opozicijskega, bivšega ministrskega predsednika Banffyja je dejal podpredsednik: „Opozarjam, da se mora zbornica danes zadnji čas konstituirati“. Klici: „Je že davno

konstituirana!“ Od opozicije so na to jako ostro govorili še grof Evgen Zichy, Poloniy. Liberalna večina in sedanji ministrski predsednik Tisza pa so očitali Banffyju, da je on za časa svoje vlade hotel uvesti absolutizem. Prihodnja seja v ponedeljek. V ponedeljek bo skoro gotovo ogrski drž. zbor odgođen do dne 3. januarja. Če se do takrat opozicija ne uda, bo drž. zbor razpuščen. Nove volitve bodo skoro gotovo od 24. januarja do 5. februarja, nova zbornica pa bo pričela zborovati okoli 13. februarja. Opozicija odločno stoji na stališču starega poslovnika in na podlagi novega poslovnika ne bo vladi nič dovolila. Tako je sklenila v včerajšnji konferenci. Grof Tisza je imel včeraj daljši pogovor z grofom Julijem Andassyjem. Danes bo Tisza vladar na Dunaju sprejel v avdienci.

Trgovinske pogodbe.

Dosedanja diplomatska pogajanja o novi trgovinski pogodbi med našo državo in Nemčijo še niso imela uspeha, a upajo poravnati nesporazumljenja.

Če bodo diplomatska pogajanja med obema državama ostala brezuspešna, bo odpoklican avstrijski poslanik v Berlinu pl. Szögyeny.

Ital. zbor. je v tajni seji s 104 proti 30 glasovom odobrila trgovinsko pogodbo med Italijo in Švico.

Prepovedan protiaustrijski shod v Italiji.

Italijanska vlada je prepovedala name-ravani protiaustrijski shod v Benetkah. Na

tem shodu je nameraval govoriti Gabrijel d'Annunzio o zatiranju Italijanov v Avstriji.

Nameravana stavka italijanskih železničarjev.

V Milanu so predvčerajšnjim imeli železničarji shod, na katerem so sklenili prirediti splošno železničarsko stavko, ako se bo vlada branila rešiti spomenico železničarjev. Splošno mnenje je, da bo Gioliti odvrnil nevarnost preteče stavke.

Novi predsednik srbske skupščine.

Srbska skupščina je izvolila za predsednika skupščine Stanojeviča.

Ruski visokošolci za svobodno-miselni pouk.

Visokošolci na peterburškem zgodovinsko-filološkem zavodu so vložili pri ruskem ministrstvu za prosveto prošnjo, naj se preosnuje zavod v svobodnomiselnem smislu, ker je vodstvo zavoda pri starih predpisih prestrogo. Minister peticije ni sprejel, češ, da so take dijaške peticije nezakonite.

Novo špansko ministrstvo.

Španski kralj je potrdil novo špansko ministrstvo, katero je sestavil general Azcarraga. — Ministrstvo je sestavljeno takole: Predsednik in minister za mornarico general Azcarraga, finančni minister Castellano, notranje stvari Vadillo, zunanje stvari Cambos, vojni minister Villar.

Ropar Raisuli

je pet milj od Tangera v Maroku napadel v Tanger namenjeno karavano in ujel 11 oseb ter 25 mul.

„Giovane Trieste“

se imenuje novo društvo, katero so ustanovili tržaški iredentisti namesto po vladi razpuščenega društva „Vita dei giovane“, ker so bile najdene v društvenih prostorih bombe. Dne 14. t. m. so priredili ustanovitveni po § 2 shod, na katerem so zabavljali proti tržaškemu občinskemu svetu in pa proti novoizvoljenemu tržaškemu državnemu poslancu Scaramangi.

Napad na Srbskem.

Na glavnega urednika srbskega lista „Opozicija“, Veličkoviča, sta predvčerajšnjim zvečer streljala dva neznanca, a ga nista zadela. Veličkovič trdi, da sta bila napadovalec preoblečena orožnika. Napad je povzročil veliko pozornost, ker je bivši minister Veličkovič znan kot pristaš Obrenovičev in nasprotnik zarotnikov. Najnovejša poročila trde, da se na Veličkoviča ni streljalo, marveč, da sta bila vržena nanj dva velika kamna in je pri tem dobil dve rani.

Novo srbsko posojilo.

Srbski finančni minister dr. Paču bo odpotoval na Dunaj, da najame novo posojilo v znesku 80 milijonov frankov, katere rabi Srbija za zgradbo novih železnic in za armado. Če bo dobila Srbija posojilo v Avstriji, bo tudi v Avstriji naročila potrebno blago za železnice in pa topove. Ako dunajske banke ne bodo voljne dati Srbiji posojila, bo izkušala srbska vlada dobiti posojilo pri francoskih bankah v Parizu.

Japonska in Zedinjene države.

„Voss. Ztg.“ priobčuje iz Yokohame zanimivo pismo o razmerah med Zedinjenimi državami in Japonsko. V pismu se navaja, da so Japonci Američanom jako zamerili, ker so zasedli Filipinske otoke. „Newyork Herald“ je nedavno poročal, kako dobro so znane japonskim častnikom ameriške utrdbe in razdelitev vojaških čet na Filipinskih otokih. Japonski častniki so izjavili, da Američani nimajo na Filipinskih otokih niti enega topa, katerega bi ne uničili Japonci v 15 minutah. Američani nimajo brodovlja, ki bi preprečilo, da izkrcajo Japonci v 14 dneh 200.000 mož na Filipinske otoke.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. dec.

Osmešili so se škofjeloški liberalci in njihovi somišljeniki.

Dne 9. t. m. je bila pri škofjeloškem sodišču obravnava proti deželnemu poslancu in županu g. Fr. Demšarju radi prestopka po § 393, ki govori o naredbah proti kužnim boleznim. Fr. Prevc je v Kranju na semnju kupil nekaj buš ter pozabil vzeti živinski petni list in se s tem pregrešil zoper § 393. Fr. Demšar je doma od Prevca kupil tri buše in bil tudi radi tega sednijsko zasledovan. Pri obravnavi pa se je pokazalo, da se Fr. Demšar ni pregrešil zoper zakon in je bil oproščen. Znano je, da so liberalci že pred dvema mesecema v „Narodu“ zagnali hurenski krik proti Demšarju in si same škodoželjnosti meli roke, a so se grozno osmešili. Sedaj pa kličejo liberalci v „Narodu“ na pomoč okrajno glavarstvo in orožnike češ: Primite ga, ta dela zoper postavu. Ali so

smešne te liberalne duše! Kaj pa je storil župan proti glavarstvu in orožnikom? Branil je le svojo čast v deželnem zboru kot župan in poslanec proti nasprotnikom, ki kot ose silijo vanj. Kdo in zakaj je poslanca in župana ovadil sodišču? Obravnava je dokazala, da nagibi niso bili plemeniti. Osramotiti so hoteli značajnega moža pred javnostjo, a so sedaj sami osramočeni. Podle dopise za „Narod“ pa more kovati le hujskač, ki išče izdajavskega kruha. Toda dobro poznamo mečno naravo poslanca Demšarja, ki bode prenesel vse te napade le s pomilovanjem svojih nasprotnikov. Zato mu rečemo: Tistemu, za komur stoji gorenjski kmetije, se ni treba bati „vraga“.

Več volivcev.

Špansko. Neprenehoma hodijo liberalci na Špansko po škandale. Kar izmislijo si kak škandal, misleč, da ne bo nihče šel vprašat na Špansko, če je res. Nadškofu Nozaledu je to začelo presedati. Tožil je v Berlinu izhajajočo „Tägliche Rundschau“, katera je bilo tudi obsojena zaradi obrekovanja. „Slov. Narod“, ki je tudi priobčeval španske novice, jih sedaj seveda vključ temu ne bo prekal. Ali naj sporočimo na Špansko, da naj Nozaleda tudi „Narod“ prime za ušesa? To bi vpil o „španski inkviziciji“!

Društveni koledarček „Slovenske kršč. socialne zveze“ je ravno kar izšel. Več o njegovi bogati vsebini izpregovorimo prihodnjič. Cena 1 K. Tega koledarčka ne bi smel pogrešati nihče, kdor se zanima za slovensko društveno organizacijo. V „Slovenski krščanski - socialni zvezi“ je doslej zbranih 116 društev z 10.061 člani! Naročnina naj se pošilja na naslov: Luka Smolnikar, stolni vikarij v Ljubljani.

Dr. Tavčar in Mravlag. Dr. Tavčar bi sedaj nakrat rad utajil svoje zveze s štajerskim dr. Mravlagom. Dejstvo je, da je dr. Mravlag dr. Tavčarja obiskal, da ga Tavčar ni ven vrgel in da je „Narod“ takoj potem prišel isto gonje proti slovenskim gospodarskim zavodom na Štajerskem, kakor mariborski nemškutarji; priobčeval je dopise nemškutarjev ala Kresnik itd. Vsa štajerska nemškutarja je takrat po gostilnah in kavarnah klicala „Heil dr. Tautscher“! Če se dr. Tavčar sedaj sramuje svojih zvez, bi nas prav veselilo, ker to bi bilo znamenje poboljšanja. Ne bilo bi častno za „slovenskega politika“ čakati, da se ga za njegove protinarodne zasluge odlikuje z naslovom: „Dr. Tautscher Edler von Rechenfeld“.

Vera je privatna stvar. Kako umevajo socialni demokratje ta izraz, so zopet prav očitno povedali. Schumacher je, govoreč o šolski preosnovi nižjeavstrijski, izjavil: „Samo eno geslo imamo: Proč od Rima! Povem Vam, postanite, kar hočete, protestantje ali stari katoličani, to je vseeno. Vera je privatna stvar. A pri poraženi cerkvi ostati, ni privatna stvar, ampak zločinstvo. Proč od Rima!“ Tudi Pernersdorfer je očitno povedal: „Socialni demokrat in veren katoličan biti, to je nezdržljivo in nemogoče.“ Iz tega je pač jasno, da socialni demokratje z geslom „Vera je privatna stvar“ samo slepe dobrosrčne ljudi. V istini jim je boj proti veri glavna stvar, skrb za delavce pa zadnja.

Zelena zavist kolje vedno bolj častnikarske kulije slovensko-nemške zveze. Neprenehoma „Narod“ trobi svojim ljudem naj za božjo voljo nikar ne inserirajo v „Slovenca“. Mi pa opozarjamo svoje somišljenike, naj s pozornostjo zasledujejo tvrdke, ki pri nas inserirajo in imajo torej toliko takta, da se spodobno predstavijo poštenu slovenski družbi!

Ruski koncert v Trstu. Prejeli smo brzojavko iz Trsta: Sinoči so peli „Zivljenje za carja“, udeležba ogromna. Nadežda je dobila šopek v ruskih barvah. Med gromovitim ploskanjem so zapeli še rusko himno.

Duhovniške izpremembe v ljubljanski škofiji. Č. g. dr. Janeza Zore, kapelana na Dobrovi, je dovoljen depust. Premeščeni so: č. g. Anton Medved, ekspozit na Košici, za kapelana na Presko; č. g. Josip Brajco, kapelan v Trnovem pri Ilirski Bistrici za kapelana v Soro; č. g. Alojzij Vole, kapelan na Mirni, za kapelana v

Trnovu; č. g. Matej Kos, kapelan v Cerk-ljah pri Kranju, za kapelana na Dobrovo.

Raspisani sta z okrožnico kn. šk. ordinariata ljubljanskega župniji Smlednik, vsled resignacije č. g. župnika Janeza Dobnikar, in St. Lenart nad Škofjo Loko.

Podeljena je župnija Lipoglav č. g. Jos. Šolarju, ondodnemu upravitelju.

Iz Idrije. Naša „Katol. delavska družba“ je napravila lansko leto in letos lep Miklavžev večer. Primerna igra in drugo, kar je za tako slovesnost potrebno, zvršilo se je na občno zadovoljnost. Mi bi tega ne obelodanili, ko bi tega ne bili lani in letos ne uprizarili naši naprednjaki v čitalničnih prostorih nekaj enacega. Pomislimo vendar! V „Slov. Narodu“ se toliko piše o škofu, v istih prostorih se boro vse zabavljajo o katoli. veri in z naročevanjem na take časopise se podpira gibanje „proč od Rima“. Sedaj se pa katol. škofu na čast priredi od naprednjakov v društvenih prostorih slavnostni večer! Kaka nedoslednost! Ali pa ima katoliška ideja toliko privlačno silo, da se je celo liberalci ne more otresti? — Deželni šolski nadzornik g. Hubad je pretečen teden inspicialno realko. Da zadobi četrti razred pravico javnosti in da so izpričevala že I. semestra enakoveljavna drugim državnim zavodom iste vrste, mora naučno ministrstvo dati za vsako leto posebej dovoljenje. To se zgodi na priporočilo deželnega šolskega nadzornika, ki se mora pa prej osebno o učnem uspehu prepričati. Upamo, da je bil g. nadzornik z napredkom zadovoljen in da kmalo po novem letu dojde iz Du-naja ugodna rešitev. — Ta teden nadzoruje tudi okr. šolski nadzornik g. Thuma našo rudarsko ljudsko šolo. Prejšnji mesec pa se je mudil več časa od poljedelskega ministrstva sem poslani nadzornik, rudarski svetnik pl. Posch. Da je Idrija precej veliko mesto, se že pri takem nadzorovanju vidi. Rudarski svetnik je potreboval skoraj dva tedna preden je vse pregledal, celi teden je bil tu g. Hubad in okrajni nadzornik g. Thuma bo več dni pohajal v šolske prostore, preden bo dovršil svojo nalogo. — Koncert z igro, petjem in sviranjem na godala so napravili naši realci na korist svojemu podpornemu društvu dne 8. t. m. Ravno letos pohaja našo realko več dijakov, katerim se ne more odrekati spretnosti in talenta za godbo. Tako velikega orkestra ne premore sedaj nobena srednja šola na Kranjskem kot ga ima naša nižja realka. Proizvajali so sami dijaki brez kakkega glasbenega učitelja precej težke točke in sicer zelo precizno. Da bi bili tudi v drugih predmetih taki mojstri.

Državna loterija. Glavni dobitnik državne loterije v znesku 200.000 kron je zadela številka 382 335; dobitek v znesku 40.000 kron je zadela številka 220 706; dobitek v znesku 20.000 kron je zadela štev. 397 320; četrti dobitek 10.000 kron je zadela številka 232 900; peti dobitek v znesku 5000 kron je zadela štev. 329 484; šesti dobitek 3000 kron je zadela številka 129 722; sedmi dobitek v znesku 2000 kron je zadela številka 25 253, osmi dobitek 1800 kron štev. 207 069, deveti dobitek 1600 kron štev. 320 968, deseti dobitek 1400 kron na štev. 60 565, enajsti dobitek 1200 kron štev. 113 017, dvanajsti dobitek 1000 kron štev. 99 365. Ostali dobitki so zabeleženi v listini dobitkov.

V škofji Loku imajo ta teden misijon, katerega vodijo gg. lazaristi z naj boljšim uspehom. Udeležba velika. Sklep bo v nedeljo popoldne.

Most pri Croduh je za pešce zopet odprt.

Raznoterosti iz Litije. Čudne reči se gode v našem trgu. Nedavno je poročal „Slovenec“ o naših občinskih volitvah, pri katerih je zmaga la uradniška stranka, ki je izbacnila iz odbora najvplivnejše tržane, med temi tudi g. notarja Sveteca. Tržani so se pritožili in zahtevali več mož v odbor, ker se je število prebivalcev zdato pomnožilo. Rekurzu se je ugodilo. Volitve so razveljavljene in občinski odbor bo štel sedaj po novem mestu 12 odbornikov: 18. Ta druga volitev bo jako živahna, že sedaj se marljivo pripravljata obe liberalni stranki. — Pred tremi tedni so našli razbito denarno pušico v kapelici, ki stoji med Smartnom in Jablanico. Sedaj so dobili tatinsko družbo obstoječo iz treh pobalinov iz Litije, ki so menda dobro izurjeni v tem poslu. Ker niso v skrinjici dobili več nego 14 v, so same jeze jo razbili. — Jutri popoldne bo v gostilni gosp. Starovašnika občni zbor požarne brambe. Skrajni čas je že, da se zgane to prekorišno društvo. Ne pomnimo namreč, kdaj se imeli brambovi zadnjo vajo. Udje tudi baje odstopajo, ker je vse tako mrtvo in zaspane. Čuje se, da odstopi tudi g. načelnik Bomo videli!

Pogreb zlatomašnika čast. g. Mat. Košarja ne bode v ponedeljek jutraj, kakor je bilo včeraj naznanjeno, marveč je bil že danes popoldne.

Nevarno je obolel umirovljeni župnik v Hrastju, č. g. Lovenc Kristofič. Bil je včeraj previden in se priporočal v molitev svojim sobratom.

Iz Kranja. Jubilej dogme Brezmadežnega spočetja se je praznovati tudi pri nas kaj slovesno in dostojno. Poleg cerkvenih slovesnosti naj omenimo zlasti slavnost na „Novi pošti“. Vrta dekleta so tu igrala z veliko vneom dvakrat „Lurško pastirico“. O izvenredno uspehi predstavi se čuje po mestu edinole glas pohvale. Zato vsa čast neutrudnim prirediteljem! Zlasti so segli gledavcem v srce ljubki otroški prizori! Ob gladkih Sardenkovih verzih je tudi posvetitev Brezmadežni izražala slovesno veliki pomen praznikov. K sklepu je nas očarala živa slika — Brezmadežna v nebeški slavi — po svojih živahnih barvah. Obiskstvo je obakrat napolnilo prostorno dvorano do zadnjega kotička, tako da jih je mnogo odšlo, ker niso dobili prostora.

Nove utrdbे ob dalmatinskem obrežju. Kakor poročila v Oseku izhajajoča „Narodna obrana“ iz Splita, namerava naša vojna uprava na nekem otoku med Zadrom in Šibenikom zgraditi novo trdnjavo, ki bo stala 70 milijonov kron. Prihodnje leto nameravajo zgraditi nove utrdbе v Kotorskem zalivu in sicer od Kotora do Špice.

Vzajemna zavarovalnica. Dne 24. novembra je na Vojškem nad Idrijo strela udarila v hišo št. 87, ki je bila zavarovana pri „Vzajemni zavarovalnici“. Ker je hiša pogorela, se je naznanilo zavarovalnici, ki je takoj škodo pregledala ter izplačala vso zavarovalnino. Pogorelec se tem potom javno zahvaljuje ter „Vzajemno zavarovalnico“ toplo priporoča.

Društvo „Kranj“ priredi zopet v nedeljo, 18. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani hotela „Nova pošta“ v Kranju javno predavanje. To bo predaval gosp. prof. Evgen Jarc o „pismih in pošti nekdanj in sedaj“ ter začne s tem vrsto predavanj iz zgodovine človeške prosvete. Ker je predmet sam ob sebi jako zanimiv, vabi vse člane in prijatelje društva k obilni udeležbi odbor.

Uprava potoka Sore pri Zireh Okrajna cesta Dol. Logatec - Rovte - Žiri čaka že šest let podaljšanja; zdaj se toliko ve, da bo deželni odbor oziroma zbor preje odredil upravo potoka Sore, a potem se bode cesta podaljšala. Eno kot drugo bi pa bilo nujno potrebno, kajti izvoz lesa je iz Žirov zdaj skrajno oviran!

Cesta Podlipa - Smrečje je gotova. Ta bo, kakor čujemo, zvezana s cesto Smrečje - Račeva, Dobračeva - Žiri.

Notranjski hribi imajo že okoli 20 cm. snega. — Kmetje trdijo, da bomo imeli pred Božičem še zamete.

Tatvina na Hrastiču. O tej tatvini se nam poroča: V noči 4. t. mes. so vlomili neznan tatovi skozi okno v gostilniške prostore krčmarja Jakoba Dall'Au, in potem vrgli 250 kg. težko blagajno, ki se je nahajala v gostilni skozi okno na cesto ter jo naložili na drogove in jo potem odnesli v bližnji gozd, koder so jo razbili. V blagajni je bilo 5000 kron denarja v papirju, zlatu in srebru. Razen denarja je bila v blagajnici tudi Dall'Aujeva zlatja ura in več ur in veržic od raznih delavcev, ki so jih imeli pri Dall'Au spravljene in ki se cenijo na 300 kron. O storilcih ni dosedaj še nobenega sledu.

Ustrelil se je v Pulju mornariški častnik Haberte. Poneveril je erarični denar.

Zanimive članke o Slovencih je prišel priobčevati „Den“, ki izhaja v Sofiji.

Mrtvega so našli pri Gorenjih Gameljnih 65 let starega berača Janeza Carmana iz Žlebe, občina Medvede.

Nesreča v vevški papirnici. V vevški papirnici je včeraj popoldne strojni jermen zagrabil Andreja Mojskrca ter ga s tako silo vrgel v zid, da se je Mojskrca zlomilo več kosti in reber. Stroj mu je obe roki in eno nogo. Dobil je tudi mnogo nevarnih notranjih poškodb. Z vozom ljubljanskega rešilnega društva so ga prepeljali v tukajšnjo deželno bolnišnico, kjer je včeraj ob 9. uri zvečer umrl.

Božične počitnice Deželni šolski svet je sklenil, da se dovolijo letos božične počitnice.

Ljubljanske novice

Pogreb matere ljubljanskega župana. Danes jutraj smo dobili iz Mengša naslednjo brzojavko: Pogreb matere ljubljanskega župana gosp. Ivana Hribarja, Mar. Hribar roj. Rožičeve, se je danes jutraj izvršil zelo slovesno. Poleg domačih sorodnikov so se udeležili pogreba predsednik „Mestne hranilnice“ g. Kolman, ravnatelj g. Senekovič, deželni odbornik g. dr. Tavčar, urednik g. Funtek, župnik g. Verhovnik, načelnik ljubljanskega ognjegasnega društva g. Stricelj in mnogo druge slovenske intelligencije iz Ljubljane. Navzoče je bilo vse mengiško

učiteljstvo in mnogo druge gospode. Mengijski pevci so zapeli pred hišo in na grobu dve lepi žalostinki. Pokojna mati je bila zelo skrbna gospodinja, duhovita žena, blagega in zelo pobožnega srca.

Slovensko gledališče. Princezinja Pampeliška. Dramatična pravljica v 3. dejanjih. Češki spisal Jaroslav Kvapil. V merilu originala poslovenil Anton Funtek. — Nesrečna princezinja Pampeliška je hčerka ubogega kralja, katero snubi bogati kraljevič španski. Različnega bogastva je pripeljal ta lepi kraljevič svoji nevesti ubogi princezni, toda ona ne mara bogastva, ne mara kraljeviča temveč uide raje v svet, kjer sreča ubogega Honzo, krepkega fanta, ki prepotuje z njo daljne dežele. V „krepostnem mestu“ ju ujamejo in vržejo v ječo. Španski kraljevič oblega mesto in hoče imeti Pampeliško. Honza pa pobegne iz ječe s Pampeliško, premaga stražarje, kraljeviča, in odpelje nevesto Pampeliško na svoj dom, k dobri mami. Toda zima nastopi in Pampeliška, nežni cvet, vene tu na domu svojega ženina, dokler ne zapiha močna burja in ne odnese uboge Pampeliške med oblake. To je vsebina dramatične pravljice, ki je pa tudi ostro sarkastična in prepletena s fino ironijo. Ubogi kralj v copatah s papirnatim krono na glavi, filistrski čuvaji krepostnega mesta s kitami — zdravi kmetički fant Honza, dražestna Pampeliška, te vse so simbolistične in tendenčne figure. Uprizoritev je bila skrbna režija vodstva, in igralci so naštevali z ljubeznijo svoje vloge. Upoštevali moramo, da je pisano delo v verzih, kar zahteva zelo veliko od igralcev. Dalje je treba uvaževati tudi to, da skriva pod navidezno naivnimi verzmi čisto trpko ironijo, oster sarkazem. Toda kot nam je ljubka prikazen Pampeliška v pravljici, prav tako ljubka nam je bila sinoči na odru gdč. Spurna v svoji vlogi, katero nam je podala mojstrsko premišljeno in umetniško dovršeno. Simpatičen Honza je bil g. Dobrovolni, dovršen v komični vlogi ubogega kralja gosp. Boleška in izvrstni vitez gosp. Tišnov. Kot vedno na svojem mestu je bila tudi sinoči marljiva gospa Danilova. Imeniten čuvaj krepkosti je bil g. Verovšek in v obče dobri in na svojih mestih tudi ostali predstavljalci manjših vlog, zlasti pa poredni pastirji. Prevcd, katerega je oskrbel gospod Funtek zasluži posebne pohvale.

Tovarno za umetno kamenje namerava zgraditi neki tuji podjetniki v bližini tukajšnjega južnega kolodvora.

Vabilo k društvenemu božičevanju katero priredi ljubljansko prostovoljno gas. društvo na sv. Štefana dan, t. j. dne 26. decembra t. l. v veliki dvorani „Mestnega doma“. Pri božičevanju sodeluje slavna društvena godba pod osebnim vodstvom kapelnika g. Poule Vstopnina 60 v — otroci 30 v. Začetek ob 6. zvečer. Čisti dohodek je namenjen društvenemu bolniškemu in podpornemu skladu. Odbor.

Trgovski ples. Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ priredi v soboto dne 21. januarja 1905. trgovski ples. Zadnji ples, ki ga je društvo „Merkur“ priredilo, je bil eden najsijajnejših plesov v Ljubljani ter je gotovo vsakemu v najboljšem spominu. Za ta ples, ki se bo vršil na isti višini, kakor zadnji, se odbor že pridno pripravlja.

Koncert društvene godbe vrši se danes zvečer v „Narodni kavarni“. — Jutri, v nedeljo priredi društvena godba v salonu gosp. Mraka („pri Levu“) društven koncert za člane. Začetek ob četrt na 9. uro zvečer. Vstopnina za člane prosta nečlani plačajo 40 v.

Nedeljski počitek. Gremij trgovcev naznanja da jutri smeje biti trgovine odprte od 7. ure zjutraj do 12. ure opoldne in od 3. ure popoldne do 7. ure zvečer. To je skrajno izrabljanje potrpežljivosti trgovskih pomočnikov in židovsko-nesramno izzivanje občinstva!

Izkopavanje starin na Gorupovem vrtu ob Dunajski cesti so ustavili, ker niso nič posebnega našli. Kopali so ljudi, ki se na to nič kaj posebno ne razumejo. Gospod Pečnik trdi, da mora na ondotnem prostoru biti mnogo znamenitih starin.

Pri novem pokopališču izvršuje 30 delavcev pripravljala gradbena dela

Umrli je Marjeta Roblek, zasebnica stara 75 let, Ravniharjeve ulice št. 13

Odlikovan je bil na mednarodni obrtni razstavi v Parizu občno znani krojač gosp. Anton Presker s častno diplomom in zlato medaljo.

V močvirju. Mretiranih je bilo v zadnjem času šest mladih deklet radi nenravnosti in ker so se potepale brez vsakega posla po mestu. Med temi sta bili dve že radi tatvine kaznovani, dvema je pa bil povratek prepovedan.

Nasel je tovarniški uradnik g. A. Dasch črno boo, vredno 18 K.

Posnemanja vredno. V gostilni g. Ravniharja ondotni strelski klub na vsako karto prilepi narodni kolek družbe sv. Cirila in Metoda. Strelski klubi, posnemajte!

Musica sacra. V nedeljo 18. t. m. v stolni cerkvi velika maša brez orgelj ob 10. uri: Koralna maša; graduale „Prope est Dominus“ z l. A. Foerster, ofertorij „Ave Maria“ dr. Fr. Witt; po povzdigovanji „O salutaris hostia“, z l. opat G. I. Vogler.

Predavanja za delavstvo c. kr. tobačne tovarne. Kakor čujemo, začne z novim letom gospod dr. Ivan Zajc, zdravnik c. kr. tobačne tovarne, ciklus medicinskih predavanj, na katera se delavstvo c. kr. tobačne tovarne opozarja že sedaj.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Cerkev sv. Marka v Benetkah v nevarnosti. Stavbeno nadzornišvo slavnostne cerkve sv. Marka v Benetkah poroča, da je cerkev v veliki nevarnosti. Temeljno zidovje se udara. Dva oboka in kupela se bodo podrli, če se takaj ne prične s popravami. Nadzornišvo zahteva 200.000 lir, da izvrši nujne poprave. — **Roparski napad na poštni voz.** Dne 15. t. m. so neznani storici med Nagy-Komlom in Nagy-Kikindo napadli na cesti poštni voz. Poštni kočijaž je dobil s sekiro smrtno-nevarno rano. Voz, konji in več tisoč kron vredne poštne pošiljatve so izginile. Orožništvo do sedaj še ni izvedelo za storilce. — **Eksplozije na morju.** V sredo je na angleški bojni ladji „Majestic“ eksplodiral premogov prah. Dva moža sta bila smrtno in eden opasno ranjen. Na ameriški bojni ladji „Massachusetts“ je vsled eksplozije 14 t m ubil del stroja štiri in težko ranil dva moža posadke. — **Napaden iz zdravnik.** V budimpeštanski bolnici je napadla 56letna blazna Ludovika Gemen zdravnika dr. Prasserja in mu zadala dve nevarni rani z nožem. — **Velika nesreča.** V Charlestowne v zahodni Virginiji se je podrl most, ko so se šolski otroci v šestih vozech peljali preko reke 20 otrok je utonilo. Strupeno mazilo za črevlje. Neki ameriški zdravnik je opazoval sledeči slučaj. 22letni mož je obul zvečer ravno namazane črevlje, barvo so sprejele tudi njegove noge. Obol el je takoj, padel v nezavest ter umrl še isto noč. Kot vzrok smrti so našli pri obdukciji zastupljenje ledvic in vranice. Pri preiskavanju dotičnega mazila so pa našli posebno močen strup, nitrobenzol, ki je zelo razširjen pod imenom mirbansko olje. Karakteristično za ta strup je, da smrt takoj nastopi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Gođović, 17. decembra. Župan Franc Kankelj danes umrl. Pogreb v ponedeljek zjutraj.

Dunaj, 17. decembra. Ogrski ministriški predsednik grof Tisza se je pripeljal sem. Izrazil se je, da se opoziciji ne upogne in da hoče boj izvojevati do skrajnosti. Ob 9. uri dopolne ga je cesar sprejel v privatni avdijenci, ki je trajala eno uro. Tisza je cesarju poročal o položaju. Uspeh je: V ponedeljek bo ogrski državni zbor tekom letošnjega leta zadnjič zboroval, potem bo cesar začetkom januarja, dne 4. ali 5. januarja, državni zbor razpustil, nakar slede takoj nove volitve. Tisza je obiskal tudi ministra notranjih zadev, grofa Goluchovskega.

Dunaj, Tudi Khuen Hedervary se mudi tu. Vlada popolnoma zaupa Tiszi, katerega trdno stališče je popolnoma neomajano. Tisza danes odpotuje od tu. Cesar se je včeraj izrazil o dogodkih na Ogrskem: To je brez primere. Kaj takega od svojih tajnih svetovalcev nisem pričakoval. Posebno je vladar ogorčen na Banffyja.

Dunaj, 17. dec. „Kons. Korrespondenz“ zabeleži govorico, da bo dalmatinski ces. namestnik Handel postal sekcijski šef v ministrstvu notranjih zadev, tirolski ces. namestnik baron Schwarzenau pride za ces. eamestnika v Trst, sedanji trž. ces. namestnik princ Hohenlohe, ki je priljubljen pri liberalcih in soc. demokratih pa bo postal Körberje v naslednik.

Berlin 17. dec. V Odesi je bil shod društva za varstvo ljudskega blaga, ki je pa postal političen. 2000 navzočih je zahtevalo reforme in končno zapelo marzeljizo.

Berlin 17. decembra. Knez Anton Radzivil je umrl včeraj, zadet od kapi.

London, 17. dec. Car bo izdal na dan svojega godu izjavo glede zahtev po reformi. Pri kronskem svetu pod carjevim predsedstvom se veliki knezi izjavljali svoje mnenje. Car jih je pazno poslušal, svojega mnenja pa ni povedal.

Rim, 17. decembra. Med prebivalstvom južne Italije raste nezadovoljnost vsled bede

in pomanjkanja dela. V Francavilli se vrše izgredi. kmetje so naskočili hiše posestnikov, s kamenjem napadli vojake, ki so jih hoteli razkropiti. Vojaki so streljali ter ranili mnogo oseb. Nemiri se nadaljujejo.

Berolin, 17. dec. Danes odide na bojišče v Afriko 19 častnikov in 393 mož s 400 konji.

Belgrad, 17. decembra. Nove srbske poštne znamke, izdane povodom kronanja kralja Petra, se nenadoma vzete iz prometa. Vzrok je ta, ker so na njih narisane glave Crnega Jurija in Petra tako, da, kadar se jih obrne narobe, je mogoče videti iz črt nosa in oči mrtvaška maska pokojnega kralja Aleksandra. Najbrže je storila ta čin osvete Natalija, ki je ta načrt kombinirala s pariškim risarjem teh znamk. Doslej se to ni opazilo, akoravno se masko vidi razločno.

Pariz, 17. decembra. Smrt Syvetonova je vedno skrivnostnejša. Izjave si nasprotujejo. Sorodniki trdijo, da ni izvršil samoumora.

London, 17. decembra. Iz Cifua brzojavljajo: Steslja je zadel japonski strel, a rana ni nevarna. Prejšnja rana na glavi je zaceljena. Japonske ladje pomagajo pri bombardiranju na Port Artur. Kitajska ladja je prodrla blokado ter pripeljala v Port Artur 1000 ton moke. Blokado je prodrlo tudi več kitajskih džunk, ki so pripeljale trdnjavi živeža in streljiva. Od japonskih napadov ni poškodovana nobena utrdba. Ruske ladje v pristanišču bi Japonci lahko uničili že pred več meseci. Trdnjava se lahko vzdrži še več mesecev.

Pariz, 17. decembra. „Matin“ poroča iz Peterburga: Admiral Dubacov je pokazal carju že pred dvema dnevoma načrt za povečanje brodogoja. Ta načrt je odobril že veliki knez Aleksij in minister Avellan. Zgraditi se morajo oklopnice, križarke, torpedovke, podmorski čolni in drugih ladij toliko, da bo nastalo nove brodogoje, ki bo večje, kakor katerosibodi brodogoje, kar jih je imela doslej Rusija. Stalo bo 400 milijonov rubljev. Car je v načelu že sprejel predlog ter bo odredil najbrže, da se počne delati že drugi teden. Dela se bodo razdelila tudi med inozemske ladjedelnice.

Tokio, 17. dec. Tu je vzbudila vest, da so japonske torpedovke poškodovale tudi rusko portartursko oklopnico „Sebastopol“ velikansko veselje.

Pariz, 17. dec. V Mandžuriji je silen mraz. Pojavilo se je 10.000 Hunhuzov pod vodstvom japonskih častnikov.

London, 17. decembra. Japonci hočejo v Ljaojanu prezimiti. V Tiencinu so Kitajci zbirali denar in za to kupili gorke obleke za japonske vojake.

Peterburg, 17. decembra. Dopisnik „Novoje Vremja“ iz Mukdena zatrjuje, da ni bila ruska armada v nobeni vojni tako dobro z vsem preskrbljena, kakor v sedanjosti. Sedaj je prišlo 200.000 kratkih kožuhov, nad 150.000 kitajskih plaščev, 70.000

parov črevljev za gorske kraje, 200.000 kap iz kužuhovine. 50.000 parov rokavic in 100.000 kitajskih zimskih oblek.

London, 17. dec. „Daily Mail“ poroča, da Japonci v naglici velike množice municije devažajo na Ribiške otoke zapadno od Formoze. Tje so prišle že vojne ladje „Mikaga“, „Nišin“ in „Kasuga“.

Petrograd, 17. dec. „Rusj“ piše, da se naj hitro vrši zadeva kapitana Kladova. On je glavna priča hullskega dogodka. Zato bi mogla očitana mornariškega ministra, da je stvari napačno popisal, imeti neljube posledice. Car je poslal Kladovu svojega pomočnika gro.a Hajdena, ki je bil tri ure pri njemu.

London, 17. dec. Daily Mail priobčuje precej neverjetno vest, da se bodo spomladi sešli v Kodanju avstrijski cesar, nemški cesar in angleški kralj, da se posvetujejo o mirovnem vprašanju

Listnica uredništva:

Gospod Val. Stolzner, Gradec: O Vaši zbirki cerkvenih pesmic ne moremo prej poročati, dokler nam ne pošljete enega izvoda v oceno.

Edini, od profesorjev in zdravnikov preizkušeni in priporočeni zobni preparati brez kisline

Ces. in kralj. dvornega zobozdravnik
dr. J. G. Poppa, Dunaj XIII/6 pravi

ANATHERIN

usna in zobna voda, tudi proti vsem bolestim v ustih in zobeh po K 280, 2°, 1.— in ne peneči se, brez kisline, **zobni creme** v tubah po 60 v (pene mila in kisline vselej razjede zobe) čisto in ohranjajo usta zobe in zobno meso vedno lepe, zdrave brez duha in bolečin. Dr. Popp je poslal sedaj svoj glavni zalogi pri g. lekarnarju **I. Mayru v Ljubljani 1000 tub zobnega kreme,** ki se prodaja sedaj za polovično ceno, torej za 30 v tuba, da se more vsak prepričati o njegovi izborni kakovosti. 2090 a 5—1

Tržna poročila

od dne 16. decembra 1904.

Budimpešta. Pšenica za april 1023 do 1024; rž za april 798 do 799; oves za april 725 do 726; kuruza za maj 764 do 765.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje omejeno, ugodnejše. Prodaja 12.000 met. stotov., za 2¹/₂ stotink zvišanja. Druga žita vzdržano. Vreme: blago.

2097 (1—1)

†

Potrtili srcem javljamo vsem prijateljem in znanem pretužno vest, da je naš ljubljani soprog, oče in brat, gosp.

Francišek Kankelj

župan, ud cestnega odbora idrijskega, posestnik itd.

danes, 17. t. m., ob 4. uri zjutraj, po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočce, v 47. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajnika bude v ponedeljek, dne 19. t. m. ob 10. uri dopolne.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v domači župni cerkvi.

Gođović, dne 17. grudnia 1904.

Marija Kankelj, soproga. — Janez Kankelj, brat. — Frančiška Eksler, Marija Kankelj, sestre. — Frano Gruden, Dominik Gruden, sinovca.

Gremij trgovcev v Ljubljani

naznanja, da je dovoljeno v smislu deželnega zakona z dne 16. avgusta 1902. XV. kos imeti trgovine odprte v nedeljo pred Božičem, to je 18. t. m. od sedmih zjutraj do dvanajstih opoldne in od treh do sedmih popoldne.

2096 1—1

Načelnik.

== Išče se gostilničar ==

za popolno prenovljeni

hotel z restavracijo in kavarno

9 sobami, ledenico itd., ki se nahaja v provincialnem mestu, sedežu vojaške garnizije na Hrvaškem. Obrt ta gre zelo dobro in se oddaja v najem počeniš s 1. februarjem.

Podrobnejša pojasnila daje „Zagrebačka dionička pivovara i tvornica slada v Zagrebu“.

2080 3—1

PRIHRANJEVATI

in vendar dobro kuhati more vsaka skrbna gospodinja z Maggi - jevo preizkušeno dobro in odlikovano južno zabélo kajti malo kapljic — pripravljeni jedi priliti, zadostuje, da slabi juhi, omaki, zelenju itd. takoj podeli čvrst, prijeten okus. 909

Na prodaj je v vseh trgovinah kolonijalnega blaga delikates in dišav v steklenicah od 50 h više (dolito v izpraznjeno steklenico od 40 h dalje.)

1975
7-5

Primerna darila
za Božič in Novo leto!

Trgovina umetnin
Josip Kaplan
Zagreb, Duga ulica 9 in 12

priporoča svojo bogato zalogo raznih slik kot nabožnih, zgodovinskih in razne lovske dogodke ter pokrajinskih slik po najnižji ceni.

Velika izbira križevih potov (vseh 14 postaj) od kron 30— do 4000 kron.

Poleg tega velika zaloga ogledal v poljubni izdelavi.

Ravnokar izšli ilustrirani ceniki se dobe zastoj in franko.

MATTONI'S
GISSHÜBLER

Raba tega v zamašek vžganega znamenja in ru-deče vrelske etikete se priporoča kot varstvo proti pogostim ponaredbam

Giesshübelske kisle vode.

17 12

izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, telez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večji serijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassen-ju v Ljubljani.

Pijte
Klauerjev
„Triglav“

najzdravejši vseh likerjev.

5441 50-114

P. n.

Velečastiti duhovščini in glavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem svojo manufakturno trgovino **prešlil z Marijinega trga**

na Stari trg št. 1 „Pod trančo“

v lastno hišo, prej Deterjevo, in da bom še cenejše prodajal kakor dosedaj vse v to stroko spadajoče predmete.

Zahvaljujem se velečastiti duhovščini in glavnemu občinstvu za dosedaj mi v toliko meri izkazano zaupanje in prošim da me tudi nadalje v mojem novem podjetju blagovolijo podpirati, ter zagotovljam z dobrim blagom po najnižjih cenah solidno postrežbo.

S spoštovanjem

Franc Dolenc

od danes naprej Stari trg št. 1 „Pod trančo“.

Najkorisnejša božična darila

SINGER-jevi šivalni stroji

ki so na prodaj samo v trgovinah

SINGER CO.

DEL DRUŽBA ZA ŠIVALNE STROJE.

V LJUBLJANI

Sv. Petra cesta številka 4.

Vsak stroj ima to varstveno znamko

2060 6-4

Največja zaloga, najboljša in najcenejša tvrdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pisarje, sobne slikarje, zidarje in mizarje.

Lákov, pristoih angleških, za vo-

Emajlne prevlake, pristne, v pos do 1/2, 1/4, 1/8 in 1 kg.

Jantarjeve glazure za pôde. Ena tip-čno in najlepše mazilo za trde in mehke pôde.

Voščila, štedilnega, brezbarvne- ga in barvastega za pôde; najce- nejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsako- vrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohištva. 288 68

Oljnatih barv, priznane najboljsh.

Oljnatih barv v tubah, g. dr. Schönlunda.

Firneža, prirejenega iz lanenega olja, pr-stnega, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega, esumceno trpeznega.

Gipsa, slabasterskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljšega.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prste- nih in rudninskih.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

Ustanovljeno 1. 1832. **Adolf Hauptmann** Ustanovljeno 1. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja v Ljubljani.

1122 100 48

Zahtevajte
brezplačno in franko
moj ilustrirani cenik z več ko 600 podobami

ur, zlatega in sre- brnega blaga in godbenih reči

Hanns Konrad

tovarna za ure in izvorna trgovina

Most št. 955, Češko

gld. 250.

Prava amer. nik. remontir-ura s sidro, sletem Roskopf patent v trpešnem futralu in jelesovega ujanja s eleg. veritico in nik- la in privetkom, komad

479 79

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 17

se priporoča pred. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpeznega in solidnega blaga po nizkih cenah

Opozarja na veliko svojo zalogo

izgotovljene obleke posebno na havelke v naj- večji izbiri po najnižjih cenah

obavitelj uniform avstrijskega društva šolskega in uradnih

Letošnje orehe

z lepimi jedrci razpošilja franko na vsako postajo na Koroško, Stajersko, Primorsko in Kranjsko po 14 gld. 100 kg. Franko na vsako pošto 5 kg za 1 gld. 10 kr. proti povzetju.

Anton Werbole,
Medija Izlake. 2062 3-3

Ceno Češko posteljno perje

5 kg novega skubljenega K 960, bolj- šega K 12-1, belega, jako mehkega, skubljenega K 18-1; kron 24- snežnobelega, mehkega, skub- ljenega K 30-1; kron 36-1. Po- šilja se franko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov.

Benedikt Sachsel, Lobes 159 p. Plzen na Češkem.

Ali že veste?

Naroči se lahko tudi sama sobotna izdaja „Slovenca“ Stane le 7 K na leto. 1906 6-3

2044 12-2

Navečje čudo sedanjega stoletja je ravnokar iznajdena

žepna ura

sist. Roskopf-pat. s sidrom prav dobro ideoča, na minuto regul. „zelo svetlo sveteča“ gld. 2-20.

Ista z lepo gravir. oklepom gld. 2-65, v črnem oklepju gl. 3-1. Nikelnaste ali pozlačene veritice privetkom ali lepim kompasom gld. —45.

Ako ne uganja, denar nazaj.

Na zahtevo pošljem cenik o urah, zlatu, srebru, kina- srebru, godb. orodju, delih ur in orodju z nad 1000 podoba- mi zastoj in franko.

F. Pamm, Krakov Avstr. ZIELONAGASSE 3. Ustanovlj. leta 1852.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in var- stveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

671 60-41

Varstvena znamka.

Dobiva!

se povsod

Tovarna za kruh in pecivo I. I. Kantz - a v Ljubljani

priloga: pristni rženi, pšenčni in mlačni kruh, pecivo h kavi, brioche, orehove in makove rožičke, vaniljski in friedsdorfski suhor l. dr.

1051 52-29
Na dan štirikrat sveže pečeno in sicer:

ob 6. in 10. uri dopoldne
ob 2. in 6. uri popoldne.

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda

z sedežem v Gorici, ul. Barzellini 22

priloga

prava pristna najboljša vina: sladko rebulo, zelen, rizling, burgunder, modrafrankinja in drugo, pri najzmernejših cenah s točno in pošteno postrežbo.

1742 Razpošilja se tudi v svojih sodih od 56 l. naprej na vse kraje. (51)
Posreduje tudi prodajo sadja.

A. Kraczmer zaloga klavirjev

Ljubljana, Sv. Petra cesta 6

priloga

popolno zalogo
kratkih klavirjev
mignonov in planin

najbolj renomiranih firm po najnižjih cenah. Preigra i klavirji, solidno in

stanovitno prenamerjeni so vedno v zalogi.
Edino zastopstvo za Kranjsko firm: L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju; Br. Stingl, c. kr. dv. zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, ubirajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnaško in preskrbno in zaračunavajo najceneje.

1517 52-14

Kamnosek IGNACIJ ČAMERNIK Ljubljana, Komenskega ulice 26

se priporoča preč. duhovščini in p. n. občinstvu za vsa cerkveno-umetniška in stavbinska dela.

Velika zaloga nagrobnih spomenikov in vsake vrste umetnih marmornatih izdelkov po nizki ceni.

Izdeluje načrte in proračune.

1007 52-27

Red Star Line

Anversa New York

35 43

Najcenejša pot za zdaj!! „RED-STAR-LINE“ RDEČA ZVEZDA

v Ameriko

preko Antwerpna v New-York, Philadelphia.

Gld. 100.— za železnico in barko.

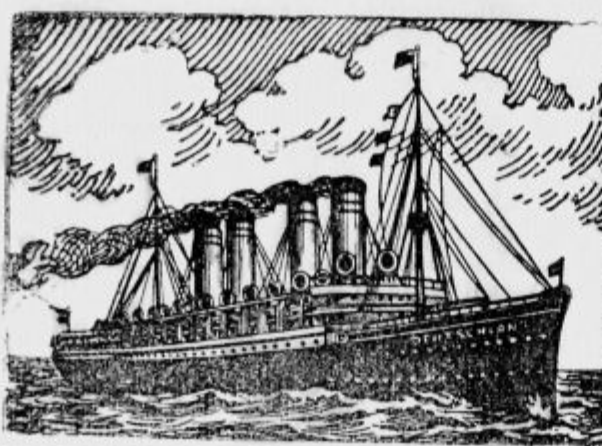
Hitra in varna vožnja na moderno opremljenih, novih brzoparnikih te solidne družbe s pošteno in čisto postrežbo.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah št. 41, od južnega kolodvora na desno.

Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:

Ivan Nep. Resman.

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestopite pravočasno na barko v soboto zjutraj. Naši parniki — Finland Kronland, Vaderland, Zeeland vozijo do New Yorka osem dni. To je pribito. Ujedinost, snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje. Red Star.

Zastopnik: FR. SEUNIG, Ljubljana

31 Dunajska cesta 31

HAMBURG-AMERIKA

Iz Ljubljane v

Novi Jork.

Odhaja se iz Ljubljane vsak ponedeljek, torek in četrtek v tednu. 1503 52-15

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki samo 6 dni.

Pojasnili po večkrat brezplačno.

Vidmanic kaže seljanom moč „Pakraških kapljic in Slavonske biljevine.“

Slavonska biljevina

se rabi z uprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolesi v prsih, prehlajenju, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, zbadanju, kataru, odstranjuje goste slin in deluje izvrstno pri vseh tudi najstarejših boleznih v prsih in na pljučih.

Cena je naslednja franko na vsako pošto:

2 izvojni steklenici 3.40 K
4 " 5.80 " 1943 10-5
6 " 8.20 "

Manj kot dve steklenici se ne pošilja. Denar naj se pošlje naprej ali se pa povzame. Prosim, da se naročuje samo in izrecno le pri meni pod naslovom:

Peter Jurišić, lekarnar, Pakrac br. 105, Slavonija.

Pozor!
Bolnemu zdravje!

Pakraške kapljice in Slavonska biljevina sta danes dva najbolj priljubljena ljudska leka, ker delujejo gotovo z najboljšim uspehom, ter si tako pridobivajo sloves po vseh delih sveta.

Pakraške kapljice: delujejo proti vsem bostranjujejo krče, bolečine v želodcu, preganjajo vetrove in čistijo kri. pospešujejo prebavo, odganjajo male in velike gliste, odpravljajo mrzlico in vse od te izhajajoče bolezni. Lečijo dalje vse bolezni na jetrih in slezah. Najboljše sredstvo proti bolezni maternice in madrona, vsled česar ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Naroči naj jih vsakdo pod naslovom: Peter Jurišić, lekarnar. Pakrac 205, Slavonija. Denar naj se pošlje naprej ali s povzetjem. Cena je sledeča in sicer franko na vsako pošto:

12 steklenic (1 tucat) 5.— K
24 " (2 tucata) 8.60 " Manj kot 12
36 " (3 tucati) 12.40 " steklenic se
48 " (4 tucati) 16.— " ne pošilja.
60 " (5 tucato) 18.— "

Pozor!
Slabemu moči!

6 mesecev na poizkušnjo!

3 mesece kredit! Popolno zastopni
in enake širokoustne reklame moja svetovnoznana
trdka ne potrebuje pri pohvali svojih ur. Raz-
pošiljam že leta 1704 20-11

v popolno zadovoljnost

svojim zasebnim odjemalcem svojo pristno ameri-
kansko, antimagnetiško, sistem

Samo
fl. 2-25

z
veržico
in fute-
ralom

Roskopf-patent-rem.

uro s sidrom št. 99

s plombo

v črnem imit. jeklen. ali ni-
kelnatem okrovi, pat. email,
kazališču, 36 ur idoču, natanč-
no popravnemu s triletim pri-
mernim jamstvom, v futralu
iz jelenine, z nikelo, veržico
in privezkom za ceno gl. 2-25,
3 komadov gl. 6-50, 6 kom.
gl. 12-50. Ista ura z drobnim
pokrovom gl. 3-50. Cene si-
stem „Roskopf“-ure, brez
plombe, kakršne prodajajo
mal urarji in trgovci, ko-
mad gl. 1-75.

Denar nazaj! ali
zamaena dovoljena
tudi po 6 mesecih v

nepokvarjenem stanu. — Pošilja proti povzetju ali
če se denar pošlje naprej.

Prva tovarna ur Hanns Konrad

v Mostu (Brux) št. 1099, (Češko.)

c. kr. sod. zapriseženi cenilec.

Odlikovani s c. kr. avstr. drž. orlom, zlatimi in srebrnimi razstavn. svetinjami in 100.000 priznalnimi pismi iz vseh delov sveta.

Bogato ilustr. ceniki z nad 600 slikami se na zahtevo pošljejo gratis in franko.

AVGUST REPIČ

sodar

LJUBLJANA (v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsako-

vrstne

so de

po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja stare vinske sode.

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega in ri-
salnega orodja v Ljubljani

Sv. Petra cesta šte. 2

2 52-50 Filijalka

Resljeva cesta šte. 7

priloga

najbolje urejeno zalogo različ-
nega papirja, trgovskih in po-
slovnih knjig, šolskih zvezkov,
beležnic, črnila itd.

Dimnik, Avstrijska zgodovina za
ljudske šole, nastenske table za
ljudske šole, molitvenike v raznih
vezeh, kipe slovenskih literatov,
razno galanterijsko blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Za 5 kron 50 vin.

najzanesljivejša
žepna ura za gospode nasvetu!
Pošljem pristno

anker-

remontoar-
Roskopf-uro

z najboljšim zanesljivim kolesjem, ki
se navija le na 36 ur v lepem glad-
kem nikelnastem okovu.

3 letno jamstvo.

Cena komadu 5 K 50 v., 3 komadi
14.50 K. Zamenjava dovoljena.

Razpošilja carine prosto na vse strani proti povzetju
eksportna trdka F. Schwarz, Dunaj
VIII/2 Lerchenfelderstrasse 124-126/18.

Stanje vlog 30. nov. 1904:
čez 10 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,
sedaj: Kongresni trg
št. 2, I. nadstr.

Denarni promet 30. nov.
l. 1904: čez 42 milj. kron.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delav-
nik od 8. ure zjutraj do 1. ure po-
poldan ter jih obrestuje po 4 1/2 %

Stanje vlog 30. nov. 1904: K 10,586.128.71. Denarni promet do 30. nov. 1904: 42,500.883.08.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.
Za nalaganje po pošti so poštahranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dné 1. januarja 1904.

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Josip Jarc,
veleporeznik v Medvodah.

posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.

Karol Kauschegg,
veleporeznik v Ljubljani.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. v Polju.

Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.

Frančišek Leskovic,
zasebnik in blag. Lj. pos.

Karol Pollak,
tovarna in pos. v Ljubljani.

Greg. Šlibar,
župnik na Rudniku.

Dr. Aleš Ušeničnik,
profesor bogoslovja v Ljubljani.

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland-cementa in peska.

Streha prihodnosti.

1012 Patentirana v 30 državah. 52-28

Trpežnejša in lahkajša streha, kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko:

Janko Traun

Izdelovatelj cementnih, glince pri Ljubljani.

Nikakih sivih las in brade več!
Mladeniško mehko in naravno barvo las se doseže le z uporabo Vitek-ovega

nucina

(zak. zjamčeno) 1098 52-26

1 steklenica 1 K. Tisoči priznanj dokazujejo izbornost Nucina. — Nucina barva trajno, ne izgubi barve in ni maščoben. En poizkus dovede do trajne porabe. Edino pristen pri Fr. Viteku & Comp., Praga, Vodna ulica. — V Ljubljani naprodaj v drogeriji A. Korbarja.

Pivovarna J. PERLES

LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

prilporeča

izvrstno marčno pivo

v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša svečarska tvrdka. — Ustan. pred 100 leti

1009 52-28

Fr. Šupevc

prilporeča velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu
zajamčeno pristne čebelno - voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije,
voščene zvitke, izborni med-pitanec
koji se dobiva v steklenicah, škafih in škafih v poljubni vel-
kosti ter poceni.

Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi voseh
in suho satovje, po kolikor mogoče visoki cen.

Za obila naročila se toplo prilporeča in zagotavlja točno in
pošteno postreži.

LJUBLJANA,

Prešernove (Slonove) ulice št. 7.

Perlesova hiša

1600 64-13

Valentin Golob

(pr. Andr. Druškovič)

Ljubljana, Mestni trg št. 10.

trgovina z železnino

prilporeča:

železo, ploščevino, nosilke in
šine, cement, storje, strešni
papir, vozne plachte, gumnote
cevi, medeninate in lesene pipe, okove za stavbe,
štedilnike, peči, orodja za mizarje, tesarje in polje-
delstvo, poljedelske stroje, ku-
hinjske oprave, kositarjeve
posode domačega trpežnega
izdelka.

Velika (zaloga) izbira
pristno pozlačenih na-
grobnih križev.

Postrežba točna!
Cene zmerne!

Založnik zveze avstrijskih
s. kr. državnih uradnikov

Prva domača
slovenska pivovarna

G. Auerjevih dedičev

Ljubljana, Wolfve ulice 12

prilporeča slav. občinstvu in spošt. gos-
tinstničarjem svoje izborni marčno in
na bavarski način

varjeno pivo

Odlikovana na razstavi živil v Parizu
z najvišjim odlikovanjem grand prix in
1008 zlato kolajno. 52-28

Ustanovljena leta 1854.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo

1055 52-27

Hidralične vidre in sesalke

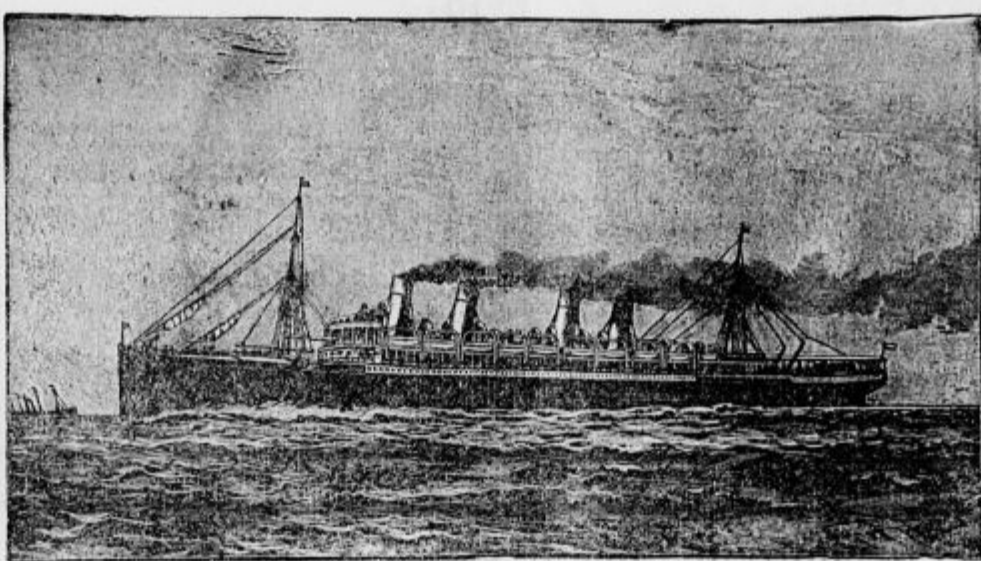
JOSIP WEIBL

J. Spreitzer-ja naslednik

Ljubljana, Slomškove ulice št. 4.

prilporeča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spa-
dajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajline mize, ograje na mirnodvoru, obmejno
omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovode, železna
okna, železne strešne stole itd.

Specijaliteta: valjasti zastori in sočinne plachte po najnovejšem sistemu s samodvigal-
nimi oporami brez vijakov.

Iz Ljubljane v New York

Brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“,
(največji in najhitrejši parniki) stane vožnja

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen pri meni ne povišajo cene
amerik. železnice.

Eduard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35

1361 19

nasproti starl „Tišlerjevi“ gostilni.

Uedno najnovejši

gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbiri morete dobiti le
pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

Rudolfu Weber,

uravju v Ljubljani, Dunajska cesta 20,

nasproti kavarni „Evropa“, v hiši gospoda
Kribarja.

Prodaja se na obroče. — Stare plošče se zamenjajo.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kap-
ljice sv. Marka se uporabljajo za
notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo
vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledenih boleznih, ublažujejo
katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo
prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče
bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih
in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje iz-
hajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu
ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo:
Mestna lekarna, Zagreb, zato naj se naročujejo točno pod naslovom: 1414 20-17

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja.
— Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4.— K. 4 ducate (48 steklenic) 14.60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8.— K. 5 ducatov (60 steklenic) 17.— K.
3 ducate (36 steklenic) 11.— K.

Imam na tisoče priznanih pisem, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo
imena nekaterih gg. ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma
ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik;
Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360. Mestna lekarna, Zagaeb, Ustanovljena l. 1360.

Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.

Naiboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
nine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
prašek, ribje olje, redline in posipalne moke
za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografske aparate in po-
trebščine, kirurški obvezila vsake vrste,
sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za
tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma
in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih
1244 vod iz soli za kopel. 52-22

Oblasti. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno prilporečljivo:
grenka sol, dvojna sol, soliter, encijan, kolmož,
krmin, apno i. t. d. — Vnanja naročila se
izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Brezplačno in pošiljne prosijo

pošilja vsakemu na
zahtevanje svoj ilu-
strovani cenik prva
in največja izvozna
trgovina z urami, bi-
seri, zlatino, srebr-
nino, optičnimi stvar-
mi, godbenimi avto-
mati itd. 932 52-32

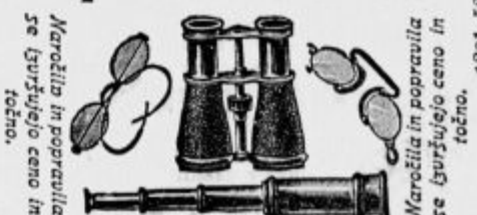
Dietingerjev nasl.
Teodor Fehrenbach

v Mariboru (Staj.),
Gospiska ulica 26,
v lastni hiši.

Niki. rem. ura od 1.80 gld., srebrna rem.-ura
od 4 gld., zlata rem. ura od 10 gld. dalje.

Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča po-
pravlila natančno, vestno in jako cenno.

Optični zavod

Fr. P. Zajec,
v Ljubljani, Stari trg št. 26.

Vsaki del motorja se lahko zamenja, ter si
vsakdo popravila lahko sam preskrbi.

1254 Dobivajo se najbolje pri 52-22

Karol Kavšek nasl.

SCHNEIDER & VEROVSEK

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 16.

Tudi vsi poljedeljski stroji
kakor: mlatilnice, slamorez-
nice, vrtila, čistilnice, mlini
za sadje in grozdje, preše itd.
Traverze, cement, storja,
okovi in orodje za vsako obrt.

Ceniki na razpolago.

Pri nakupovanju

suknenega
in manufakturnega
blaga

se opozarja na tvrdko

HUGO IHL

v Ljubljani

Špitalske ulice št. 4.

196 52-46

Velika zaloga
suknenih ostankov.

Velikost tribarvastih slik na kartonu je 67x51 cm, cena slik samih po K 6.—, v jelšovem okvirju po K 12.—, v vzorčnem po K 15.—; zaboj in poštnina so lastni strošek. 2004 2-2

Primerno božično darilo:
Bled in Belopeško jezero.

Naroči se: Pri založniku I. Germu v Pragi, Václavské nam. 10 ali pa v Ljubljani pri L. Schwentnerju in Drag. Hribarju, v Novem mestu pri I. Krajec nasl., v Celju pri Drag. Hribarju in v Gorici pri A. Gabrščeku.

Žganje

zajamčeno pristno
destilirano iz lastnega
pridelka, se dobiva pri
lastniku

Anton Ferlan di Giorgio
Rovinj, Istra.

1867 12-12

585 52-38

Samo
6 dni!

Havre - New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki
Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna
pojasnila daje edino

oblastveno potrjena potovalna pisarna

ED. ŠMARD

v Ljubljani, Dunajska cesta 18

v novi hiši »Kmetске posojilnice«, nasproti znane gostilne pri »Figovcu«.

Tisoče zahval-

nih pisem iz vseh delov sveta do-
biva pojasnila in poučna knjiga
kot domači svetovalec le-
karnarja A. Thierry-ja bal-
zamu in centifol. mazilu kot
nenadomestnem sredstvu. Ta
knjižica se pošilja poštne pro-
sto proti 35 v. (tudi v znamkah).
Naročevalci balzama dobijo knjigo
zastonj. 12 malih ali 6 dvojnih
steklenic balzama stare 5 kron.
60 malih ali 30 dvojnih stekle-
nic K 15.— franko z zabojem
vred itd. 2 lončka centifolj. mazila franko z zabojem
K 3.60. Prosim nasloviti na

lekarnar A. THIERRY v Pregradi
pri Rogaški-Slatini.

Ponarejalce in razprodajalce ponarejanj mojih edino
pravih preparatov prosim mi naznaniti, da jih sod-
nijsko zasledujem. 1856 52-7

Pouk

v krojnem risanju (Schnittzeichnen)
in praktičnem izdelovanju oblek

daje **Fani Komar**, oblast. konc. učni zavod
v Ljubljani, Kjučavničarske ulice šte. 4.

Modni salon. 2041 5-5

Ceno stanovanje

z 1 sobo, kuhinjo in drvarnico odda se za
1. februar na Tržaški cesti št. 47, blizu
tobačne tovarne. 2005 3-2

Zaščitna znamka: „Sidro“
Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za
Pain-Expeller

je splošno priznano kot izvrstno bol
blazujoče mazilo; cena 80 v., K 1.40
in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod pri-
ljubljenega domačega sredstva, naj se
jemlje le originalne steklenice v skat-
ljah z našo zaščitno znamko „Sidro“
iz Richterjeve lekarne, potem se je
gotovo prejel originalni izdelek.

RICHTERJEVA LEKARNA
k „zlatem levu“ v Pragi
Elizabetgasse šte. 5 nov.,
Dnevno razpošiljanje.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poročtvom

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104-99

4 1/2 0/0

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnika
plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske
posojilnice znaša K 5,245.845.40.

Stanje hran. K 5,089.883.14. Denarni K 23,806.306.40. Stanje rez. K 98.238.41.
vlog zaklada

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Po čudovito nizkih cenah se prodaja pri

I. Keber Ljubljana, Stari trg 9

1883 52-4

»Pri dobrem pastirju«

vse vrste manufakturno, sukneno, platneno in perilno blago, jagrovo
perilo, kravate, modrci itd. itd. — Potrebščine za krojače in šivilje.

Pri odkupu čez 10 kron dovolim še 5% (procent) popusta ali skonte.

Založnik e. kr. drž. uradnikov.

Učenec

2076 2-2

iz boljše hiše se sprejme za
špecerijsko trgovino pri tvrdki
F. Terdina, Ljubljana.

Pristni, na deželnem kemičnem preizkuše-
vališču za živila v Ljubljani preizkušeni

domači brinjevec

litter 2 kroni — razpošilja v vsaki mno-
žini Ivan Mall v Škofjiloki. 2001 10-6

Novosti v modnem blagu

za dame, tu- in inozemskem suknu, kakor tudi vsem drugem
manufakturnem blagu; velika zaloga raznih zastorov, preprog,
posebno pripravne za cerkveno porabo.

Bogata izbira krojaških potrebščin n. pr. izvrsten kavise
po 28 kr., podloga za krila 76 cm, od 16—22 kr.; 110 cm,
20—26 kr., priporoča

J. Kostevc, Sv. Petra cesta št. 4.

Cene strogo solidne. Postrežba točna. Uzorce pošiljam na zahtevo
1814 17-14 poštne prosto. Pošiljatve proti povzetju.

INDRA TEA

Najboljši in najfinejši čaj na svetu! Melange
iz najfinejših in najmočnejših čajev iz Kine,
Ceylona in Indije; dobiva se v boljših špe-
cerijskih, delikatesnih trgovinah in drogerijah.

Na debelo razpošilja: 1743 10-10

INDRA TEA IMPORT COMPANY TRST.

GRİČAR & MEJAČ

Prešernove ul. 9, Ljubljana, Prešernove ul. 9

priporočata svojo z najnovejšimi predmeti popolnjeno zalogo v

konfekciji za dame kakor tudi obleke za gospode in dečke,

zagotavljajoča točne in solidne postrežbe po čudovito nizkih cenah.

Geniki se razpošiljajo na zahtevo zastonj in poštne prosto.

OGLASI

NEW-YORK in LONDON

nista prizanašala niti evropski ce-
lini ter je velika tovarna srebrnih
prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj
proti majhnemu plačilu delavnih moči
Poblaščen sem izvršiti ta nalog. Po-
šiljam torej vsakomur sledeče predmet
le proti temu, da se mi povrne
gld. 6.60 in sicer:

6 komadov najfinejših namiznih no-
žev s pristno angleško klinjo;
6 kom. amer. pat. srebrnih vilic in
anega komada.

6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih
žlic;

12 kom. amer. pat. srebrnih kavni-
žlic;

1 kom. amar. pat. srebrna zajemal-
nica za juho;

1 kom. amer. pat. srebrna zajemal-
nica za mleko;

6 kom. ang. Viktorija čajšč za po-
klado;

2 kom. efekt. namiznih svečnikov;

1 kom. cedilnik za čaj;

1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gld. 6.60.

Vseh teh 42 predmetov je popre-
stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti
po tej minimalni ceni gld. 6.60. Ame-
ricansko pat. srebro je znano, je skozi
in skozi bela kovina, ki obdrži boje
srebra 24 let, za kar se garantuje. V
najboljši dokaz, da leta inserat ne te-
melji na nikakršni slepariji, zaveru-
jem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo
blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdo
ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno
garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

božično in novoletno darilo.

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v 1469 29

A. HIRSCHBERG-a

ekspozitni hiši američanskega pat. srebrnega blag-

na Dunaji II., Rembrandtstr.

19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju,

ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varst-
veno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljv krasne garniture jako
zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen

Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako
koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

St. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zec avnik

S poslanim namiznim orožjem sem zelo zado-
voljen — Mihael Kovačević, ravnatelj pomo in uradov

pri dež. vladi v Sarajevu. — Sarajevo 22. okt 1904.

Izurjeni delavci

vajeni posebno v izdelovanju
lesne volne in lesenih klinčkov,
se iščejo za Galicijo.

Ponudbe z napovedbo zahtev na
upravnistvo »Slovenca“. 2072 2-2

Franc Jožefov grenki vrelec

„pravi reprezentant kislih
vod“. 1049 15-10

V. medc. oddelek splošne bolniš-
nice na Dunaju.

Na prodaj

je enonadstropna novo zidana hiša

v najlepšem stanju, pripravna za trgovino, 8% obrestonosno. Lep vrt.

Več pové

F. Stanonik,

2063 3-3

zidarski mojster,

Rožna dolina, p. Vič.

Književnost in umetnost.

* **Naročujte „Vrtec“!** Najstarejši med slovenskimi v Ljubljani izhajajočimi listi je „Vrtec“, časopis s podobami za slovensko mladino, ker je „Zgodnja Danica“ izpremenila naslov in lastnika. Dovršil je letos 34. tečaj. Sploh je le „Slov. Gospodar“ še starejši, ker šteje že 38 letnikov; celovški „Mir“ je za eno leto mlajši, „Slovenec“ pa za dve. Ker se pri mladinskih listih naročniki hitreje menjavajo, šteje tudi „Vrtec“ le še malo prvotnih naročnikov, ki jih je lansko leto imenoma naštel. Naj bi ga torej tem krepkeje podpirali mlajši mladinojubi!

„Vrtec“ se odlikuje po lepih slikah in odbrani vsebini; zlasti je obogatil mladinsko slovo z mnogimi nežnimi pesmicami. Ima pa tudi že deset let mično prilogo „Angelček“, ki je res, kakor pravi naslov, otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

Dasi ima „Vrtec“ berilo prirejeno za šolsko mladino, je vendar tako zasnovano, da je mikavno in koristno tudi odraslim, zlasti bolj preprostim čitateljem. Torej je jako primeren za izobraževalna in bralna društva, ljudske knjižnice, Marijine družbe itd. V slabi luči pa se kažejo one šole, ki niso naročene nanj; malomarno so oskrbljene one šolske knjižnice, ki nimajo „Vrtčev“ in „Angelčkov“ (Opozorjamo na dotični inšerat.)

* **Knjige „Matica Hrvatska“ za leto 1904** so došle ljubljanskemu poverjenstvu in se razpošiljajo te dni. Novi člani jih morejo še dobiti. Z novim letom 1905. začne „Matica Hrvatska“ razen drugih knjig izdajati mesečno revijo „Vienac“ (vsak mesec na 4 polah). To revijo dobe vsi Matičini člani zajedno z ostalimi knjigami o priliki ekspedicije konec leta. Ako bi kdo izmed Matičinih članov želel, da se mu „Vienac“ pošilja vsak mesec posebe, naj blagovoli to sam prijaviti „Matici Hrvatski“ v Zagrebu in naj a) utemeljitelj pošlje jedno krono za poštarino, b) letni član pa članarino 6 kron naprej in vrhu tega jedno krono poštarine. Kdor tega ne stori, prejme za običajno članarino 6 kron ves „Vienac“ broširan zajedno z drugimi knjigami o priliki razpošiljatve konec leta. Članarino sprejemata ljubljanski Matični poverjenik župnik Ivan Vrhovnik in njegov pooblaščenec trgovec in knjigovezvanec IBONAČ.

Barve, s katerimi more vsakdo barvati razno blago: sukno, platno, volneno blago, svilo, zastore itd. ima v raznih vzorcih v zalogi tvrdka **BRATA EBERL v Ljubljani**, Franciškanske ulice, Vnanja narodila proti povzetju. 524 12 11-9

Glasovir

2087 1-1 se radi smrti lastnika

takoj proda.

Natančneje se izve na Starem trgu šte. 12, 3. nadstropje v Ljubljani.

2093 2-1 lšče se oženjen

organist in cerkvenik

za malo župnijo z letnimi dohodki 280 K. Kdor ima družinske ude, ki umejo cerkveno petje, in zna kako rokodelstvo, ima prednost. — Kje, pove upravništvo „Slovenca“.

Želé se kupiti že obrabljena

tamburaška godala.

Ponudbe naj se pošljejo

Alojzij Terše Borovnica.

2092 4-1

Kaj je

Seydlin?

Priznано

najboljša, po naj-novejših izkušnjah higijene sestavljena in večkrat odlikovana kosmet.

ustna voda.

Dobi se vseh boljših trgovinah.

2049 b 13-1

V neko župnišče na Koroškem se išče poštena, delavna in že bolj priletna

kuhinjska dekla

ki zna tudi navadne jedi kuhati. Ponudbe naj se pošljejo: J. Jerman, pošta Maloše-Mallestig, Koroško.

2081 2-1

Duhovito in ukusno darilo!

vsakomur dobrodošlo, je steklenica

Rastlinskega likerja ali

grenčice „Florian“

fine kakovosti za okreplitev želodca!

Dobi se v steklenicah po 1, 1/2 in 1/4 litra v „Rastlinski destilaciji „FLORIAN“ (tvrdka Edmund Kavčič) v Ljubljani in v drugih prodajalnah.

2082 (1) Pazite na ime „Florian“!

HERBANY-jev podfosfornokisli

apneni-železni sirup.

Ta pred 35 leti vpeljani, od mnogo zdravnikov odobreni in priporočeni

prsní sirup

je slez odstranjujoče in kašelj pomirjujoče sredstvo. Ker ima v sebi grenke tvarine vpliva na dober tek in prebavljanje in pospešuje reditev. To za tvorjenje krvi tako važno železo je v tem sirupu v lahko asimilirani obliki zastopano. Zelo koristno je za slabotne otroke, posebno za utrjevanje kosti, ker ima v sebi fosforovo apnenno sol.

Cena eni steklenici Herbanyjevega apnenega železnega sirupa K 2-50, po pošti 40 h več za zaviljanje.

Svarilo! Svarimo Vas pred enakim ali podobnim imenom razširjenem, kar se tiče sestava in učinka našega originalnega preparata, čisto različne ponaredbe našega že 35 let obstoječega fosfornokislega apnenno-železnega sirupa, prosimo tedaj, vedno odločno zahtevati „Herbanyjev apnenno-železni sirup“ in na to paziti, da se bode zraven stoječa, oblastveno vknjižena varstvena znamka na steklenici nahajala.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev:

Dr. A. Hellmanns Apotheke „zur Barmherzigkeit“

Wien, VII; Kaiserstrasse 73-75.

Zaloga skoro v vseh lekarnah.

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: v Ljubljani: M. Mardetschlager, I. Mayr, G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy; Beljak: L. Assmann, Jobst & Schneider; Breže: G. Elsässer dedit; Celje: M. Rauscher, O. Schwarzl & Co; Celovec: P. Birnbacher vdova P. Hauser & I. Pichler, V. Hausers R. pl. Hillinger, I. Kometter; Črnomelj: P. Haika; Reka: A. Mizzan, F. Prodram, G. Prodram, A. Schindler; Sovodnji: F. Kordon; St. Vid: A. Schiebl; Trbiž: I. Siegl; Trst: A. Filippi, E. pl. Leiterburg, P. Prendini dedit; M. Ravasini, Dr. J. Scavallo, A. Sutina, C. Zanetti; Velikovec: I. Jobst; Volšperk: I. Huth. 1908 18-4

Hočete li dolgo živeti

In se veseliti dobrega zdravja? Da to dosežete, skrbite za zdrav želodec in vedno urejeno prebavo.

Kdor si je pokvaril ali prehladil želodec s težko prebavljivimi, prevročimi ali premrzlimi jedili in pijačo, najde gotovo pomoč v

1078 27-7

Germanovi življenjski esenci

ki se vporablja z največjim uspehom pri: pomanjkanju slasti, slabem želodcu, pehanju, gorečici, zgagi, slabosti, glavobolu, omotici, krčih, zaprtju, haemorrhoidih (zlati žili) Po preobitem obedu, posebno po tolstih in težko prebavljivih jedilih odstranjuje ta esenca pritisk in bolečine in pospešuje slast, s čimur prav mnogo pripomore k ohranitvi in hranitvi telesa. Ker izločuje vse slabe sokove iz telesa, deluje kričistilno in ima radi popolne neškodljivosti prednost pred vsemi drugimi sredstvi tudi po večletni uporabi, ker se pripravljajo iz najfinjših in izbrano najboljših rastlinskih sokov ter ima prijeten, grenkobno aromatičen okus, vsled česar ga rade zavživajo tudi občutljive osebe, ženske in otroci.

Germanova življenjska esenca bi kot pravo ljudsko in domače sredstvo ne smelo manjkati v nobeni hiši, ker pogosto obvaruje pred resno boleznijo, ako ni brzo pri roki zdravniške pomoči. Pri nakupu naj se zahteva vedno **Germanova življenjska esenca iz lekarne „Črna orla“ v Belovarju**, ker se dobe tudi druga sredstva s podobnimi imeni, katerih pa nobeno ne dosega dobrote prve. V znamenje pristnosti mora imeti vsaka steklenica v zelenem kartonu popolno ime tvrdke: **Lekarna „Pri črnem orlu“ K. Germana v Belovarju** (Hrvaško), kamor naj se naslavljajo tudi vse poštno pošiljate. Cena steklenici K 1-40; po pošti ne manj kot dve steklenici. Za zaviljanje 40 v več. Pošilja se po povzetju ali če se denar pošlje naprej. Naslov naj se napiše natančno in razločno. Pojasnila na vprašanja, prospekti in navodila o uporabi zastoj.

Germanovo življenjsko esenco moram trpečemu človeštvu kar najbolje priporočiti, ker sem se večkrat prepričal sam na sebi, kakor tudi pri številnih svojih župljanih, katerim sem jo priporočil, o njenem izbornem učinku.

Edmund Medeotti, župnik, Trojstvo, Hrvat.

Dve steklenici Germanove življenjske esence, ki sem jih prejel od Vas, sta mi prav dobro pomagali, pošljite mi še 6 stekel.

Peter Gradinač, vpok. župnik, Gradec, Zinzendorf.

Javljam Vam, da sem poskušal že različna sredstva, a nobeno ni imelo zaželenega učinka kot Germanova življenjska esenca.

Andrej Žizek, Sv. Ana na Krembergu.

Prosim, pošljite mi vnovič 8 steklenic Germanove življenjske esence, ki jo bom najtopleje priporočil vsem trpečim na želodcu. Sedaj sem že na potu popolnega ozdravljenja.

Apolonija Haberl, Semrich pri Peggau, Štaj.

Ernest Hammerschmidt^a nasledniki

Madile, Wutscher & K^o.

trgovina železnin in kovin

Ljubljana, Valvasorjev trg šte. 6.

Velika zaloga kuhinjskega orodja in hišne oprave

Radi opustite: nogovice, žoki, jopice za vsako sprejemljivo ceno.

Hočete li napraviti veselje?

Podarite tedaj za božično darilo le rabne predmete!

Ako izberete v moji zalogi, prihranite obdarovancu neizogiben strošek.

Moja bogata zaloga nudi velikansko izbero vsakovrstne bombaževine in platnenega blaga, namiznega perila, vezenin le v zanesljivo dobri kakovosti, perilo za dame, baržunastih juponov, kril s čipkami v najlepši izpeljavi

2052 3-3

po izredno nizkih božičnih cenah.

Anton Šarc,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 8.

Robci! * * * * * Kravate!

Naznanilo in priporočilo.

Velemenjenemu občinstvu uljudno naznanjava, da sva prevzela dobro znano

restavracijo „Na pošti na Jesenicah“ na Gor.

Prosiva naklonjenost slav. občinstva, ker bode najina največja naloga, častite gg. goste postreči le s slatino mrzlo ali toplo jedjo, samo s pristnimi pijačami in točno postrežbo. P. n. tujcem in izletnikom, je ob enem 14 moderno opremljenih sob na razpolago.

Priporočaje se za mnogobrojni obisk bilježiva z odličnim spoštovanjem

Jesenice na Gorenjskem, dne 15. decembra 1904.

2091 1-1

Ludovik in Ivanka Heidinger.

Pasti

za podgane, dihurje krte, miši itd.

patentirani najnovejši ameriški sistem

prodaja in razpošilja trgovina

2088 26-1

STREL v Mokronogu, Dolenjsko.

Presenečeni uspeh lova se garantira. Čene jako nizke.

Za Božič!

Velika izbora daril

za

Božič in Novoleto

kakor tudi

raznih predmetov za okrašenje božičnih drevesc
lastnega in tovarniškega izdelka.

Nadalje se priporočam slav. p. n. občinstvu za naročila raznih
najfinjših tort in vsakovrstnega okusnega peciva. — V zalogi
imam različnih desertnih in čokoladnih bombonov in postrezam
tudi s finimi desertnimi vini in raznimi likerji.

Finl turinski pelinkovec.

Vsak dan sveže medene, orehove in rozinove potice, šar-
kelj, pince in drugo pecivo, v pekarni pa fin domač ržen kruh.

Slaščičarna in pekarija
Jakob Zalaznik
Stari trg št. 21.
Mestni trg št. 6 Sv. Petra cesta št. 26

1981 6-5

Za novo leto!

Dobro ohranjen

plinov motor

s 3 konjskimi silami, se prodaja pod ugodnimi pogoji.

Več pove upravništvo „Slovenca“.

2015 4

Razglas.

Dva paznika

se sprejmeta v deželni prisilni delavnici kranjski. Ne čez 35 let stari, popolnoma zdravi in krepki prosilci naj svoje postavno kolekovane prošnje, opremljene z rojstnim in domovinskim listom, navedenim in zdravniškim izpričevalom, ter z dokazom, da je prošnik prebil aktivno vojaško službo in sicer nazadnje kot podčastnik, ter z dokazom o dosedanjem drugem službovanju, o znanju slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi najkasneje do

26. decembra 1904 ob 11. uri dopoldne

osebno vložijo v vodstveni pisarni tega zavoda.

Prosilcem, ki poleg sicer enakih lastnosti dokažejo lepo pisavo, spretnost v pi-sarniški manipulacijski službi in znanje laškega jezika vsaj za službene potrebe se daje prednost.

V Ljubljani, dne 10. decembra 1904.

Rumberško, belgijsko in šlezjsko platno v vseh širinah, namizni prti, serviete, brisalke, žepni robci, šifoni in pavolnato blago.

Svicaške vezenine.

Perilo za opreme nevest

za hotele in restavracije

po izvirnih tovarniških cenah.

Izborno blago! — Velika izbora.

Priporočam se preč. duhovščini in sl. p. n. občinstvu v obilni obisk.

Ulepospoštovanjem

Anton Šarc, specialna trgovina

v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 8. 809 52-27

Originalni

SINGER

šivalni stroji.

SINGER Co. del. družba za šivalne stroje.

V Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6. 352 20-21

Pazite na
tovarniško znamko.

Priporočam slavnemu p. t. občinstvu svojo

veliko zalogo

Božičnih in Novoletnih

daril

in drugih v mojo stroko spadajočih stvari po
najnižjih cenah.

Za mnogobrojen obisk se najljubneje priporoča
s spoštovanjem 1643 27-23

Harol Hošak, zlatar
Ljubljana, Prešernove ulice šte. 5,
založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Pariška svetovna razstava 1904: „GRAND PRIX“, najvišje odlikovanje.

Pristno 1860 na
le z T.P.A.P.M. podplatu.
C.ПЕТЕРБУРГЪ

Šent Peterburške
GA LOŠE
čevlji za sneg, „Storm Slippers“.

2051 6-2

Tovarna izdelava vsak dan
40.000 parov!

Edini kontrahenti: **Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.**
Nadrobna prodaja v vseh beljših trgovinah čevljev, gumi in modnega blaga.

Najvažnejše za sedanost!

Božična prodaja trgovine z blagom

A. Primožič, Mestni trg, Ljubljana, je otvorjena!

Kompl. obleka v kartonu že od	gld 1:50 naprej
bluza (bombaž, flanela) le	—44
1 kos najfin. Aombur. bomb. platna le	3:90
1 tucat žepnih robcev od	—36 naprej
1 angl. batist, prej gld. 3, sedaj le	1:08
1 krilo iz lodna, lastni izdelek	1:95
1 flanel bluza izgotovljena od	—68 naprej
1 baržunasta bluza	2:36
1 ženska srajca od	—36 naprej
5000 kom. brisalk za kozarce in prah, kos	—07
2000 metrov dobre flanele, meter	—17

Poleg tega vse vrste preprog, baržun. postelj. odej, baržunastega blaga, kožuhovine, posteljne oprave, plaščev za dame in paletotov, perila za gospode, kravate, predpasnikov, posebno blago za damske obleke, po čudovito znižanih cenah. 10.0.52-36

Ustanovljeno 1. 1842.

Slikarja napisov
Stavb. in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schönfeldovih barv v tubah za akadem. slikarje.

Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptoir: **Miklošičeva cesta št. 6** Telefon 154. Delavnica: **Igriške ulice št. 8**

Ustanovljeno 1. 1842.

Zaloga čopčev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

1966 52-4